

Serviceknoder

Mindre orters potential att stärka servicen

Martin Storm. Anna Noring Hantin. Johan Karmalm. Nina Galligani Vardheim

Innehåll

Inledning

- Bakgrund och syfte
 - Bakgrund
 - Syfte
 - Effektmål, krav och önskemål
 - Potentiella servicenoder i ytterstaden
 - Tyngdpunkter i mellanstaden (för jämförelse)
- Metod
 - Färd sätt, servicekategorier och demografi
 - Tillgänglighetsmått
 - Läsanvisning/Redovisning av tillgänglighetsbetyget
 - Läsanvisning/Redovisning av servicegrad

Befolkning

- Befolkning i Göteborg
- Befolkning inom 2 km i ytterstadens servicenoder och i mellanstadens tyngdpunkter 2021 och 2050
- Befolkning inom 500 meter i ytterstadens servicenoder och i mellanstadens tyngdpunkter 2021 och 2050

Tillgänglighet till service

- Tillgänglighet till service per målpunktstyp
 - Förskola
 - Grundskola
 - Vårdcentral
 - Livsmedelsbutik
 - Kultur
 - Motion
 - Rekreation
 - Sammanfattande tabell
- Sammanfattning tillgänglighet

Servicegrad

- Servicegrad
- Servicegrad per servicenod
 - Olofstorp
 - Kärra Centrum
 - Säve
 - Skra Bro
 - Torslanda
 - Styrso
 - Nya Hovås
- Sammanfattning servicegrad

Slutsatser

Bakgrund och syfte

Bakgrund

Tillgången till handel och service är ojämn i staden och skillnaderna behöver minska för att nå målsättningarna med sammanhållen, nära och robust stad. Ny bebyggelse behöver tillkomma så att det stödjer hållbara livsstilar. I ytterstaden finns en särskild risk att ny bebyggelse cementerar tidigare strukturer med rena bostadsområden, handelsområden och arbetsplatsområden som gör människor beroende av bil och försvårar möjligheterna för barn och unga att kunna gå och cykla till skola och fritidsaktiviteter.

Syfte

- Utredda ytterstadens tillgång till service.
- Analysera små orters potential som servicenoder.
- Särskilt fokusera på barn och ungas tillgång till service
- Främja hållbart resande i ytterstaden.
- Skapa underlag för att visa hur ny bebyggelse kan planeras i ytterstaden

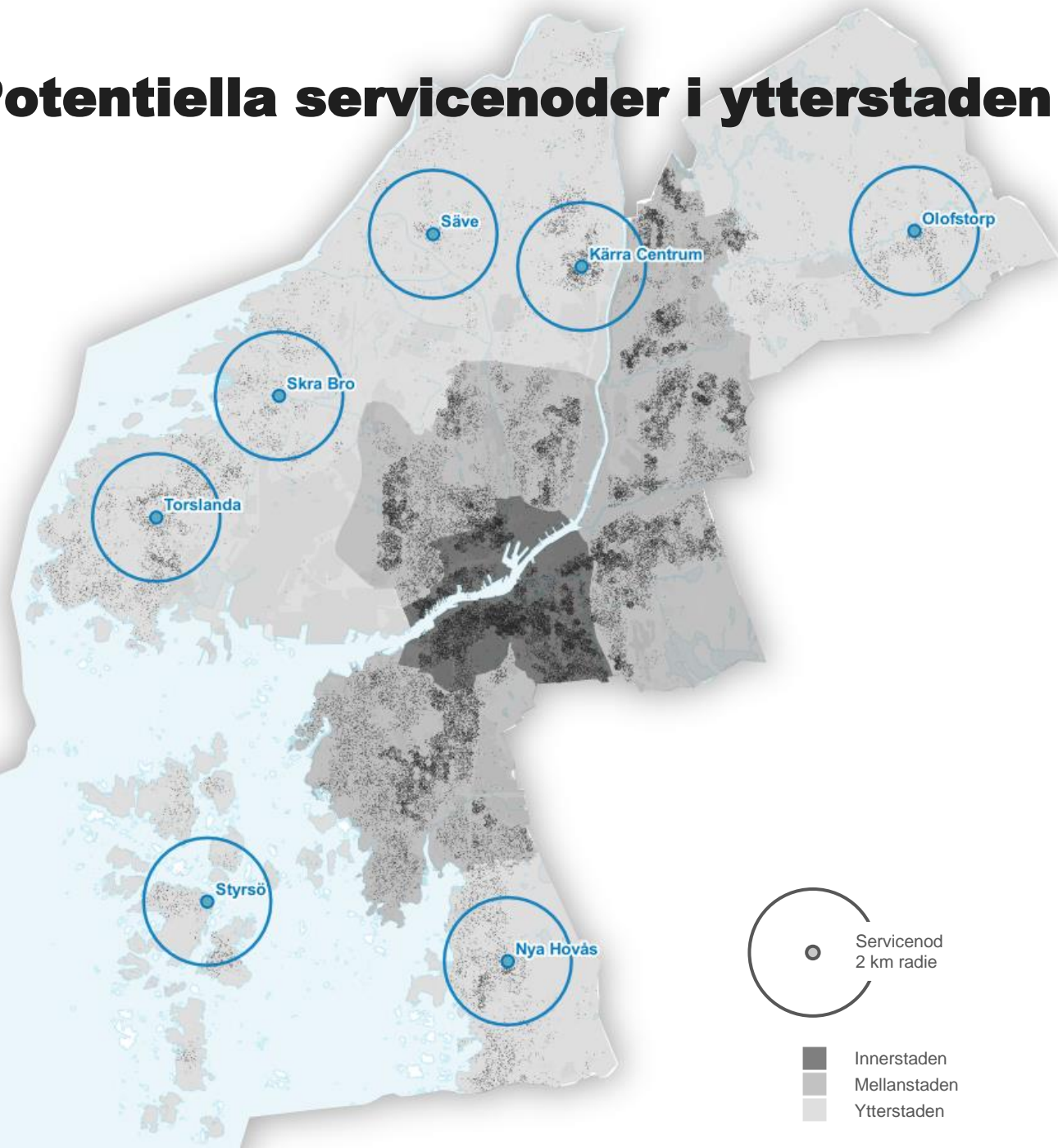
Effekt mål, krav och önskemål

Den politiska ambitionen är att utveckla ytterstadens befintliga orter till attraktiva stationssamhällen och trädgårdsstäder med utgångspunkt för snabb kollektivtrafik och närhet till samhällsservice.

Genom att identifiera potentiella servicenoder skapas ett bättre underlag för var en hållbar stadsutveckling av ytterstaden bör ske. Närmare service skapar dessutom starkare förutsättningar för ökad boendekvalitet och jämlikhet i hela kommunen.

Utredningen ska fungera som ett underlag för en komplettering av översiktsplanens inriktning för ny bebyggelse i ytterstaden.

Potentiella servicenoder i ytterstaden

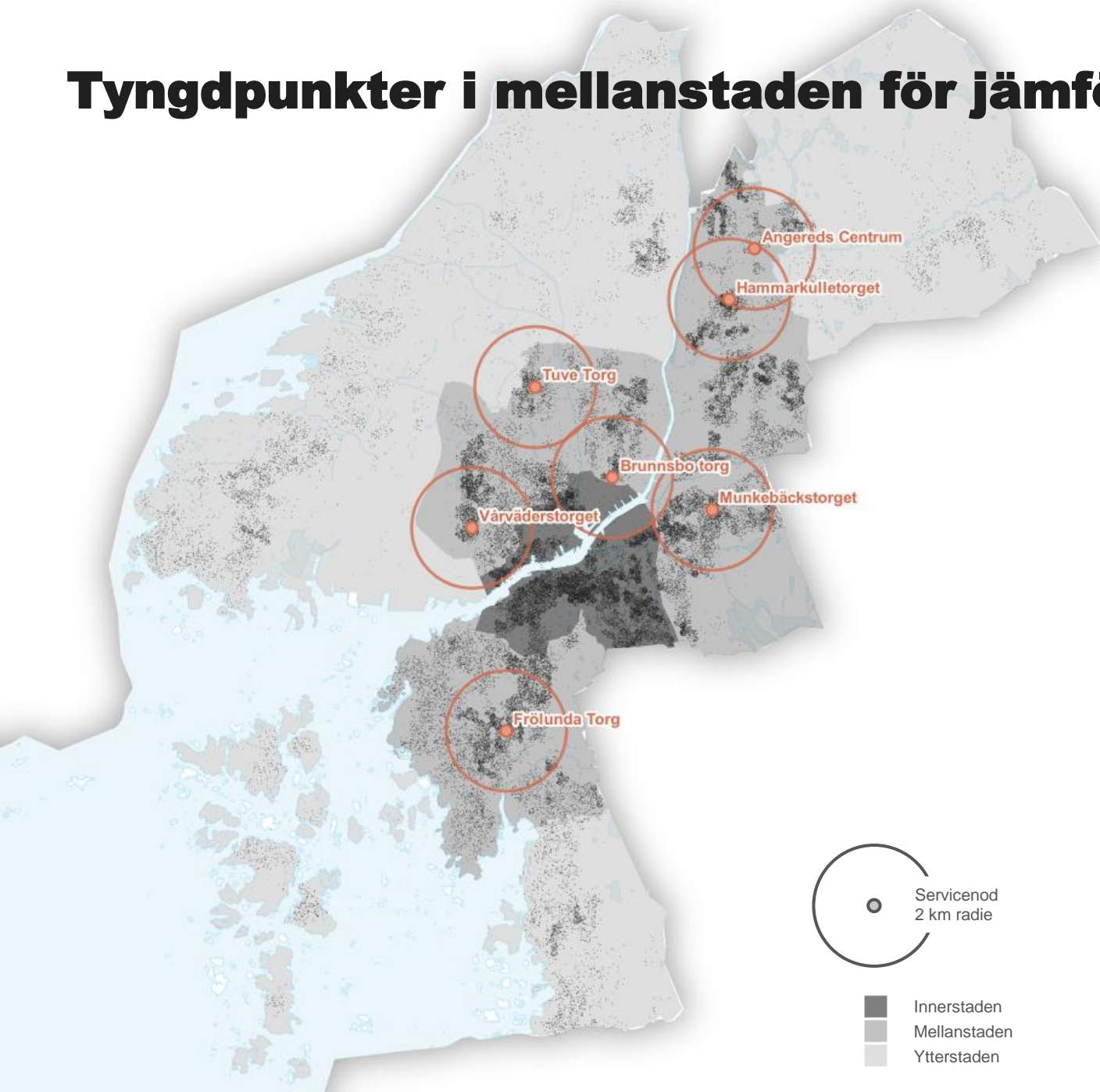

- De potentiella servicenoderna som utreds utgår från de platser som nämns i översiktsplanen som *samhällen i ytterstaden med potential för stadsutveckling*.
- De större samhällena i ytterstaden finns i Torslanda, Kärra och Nya Hovås (Sandås). Det finns även några mindre orter som är utpekade nämligen Olofstorp/ Gunnilse, Säve och Skra Bro. I utredningen har även Styrso inkluderats.

Ur översiktsplanen om ytterstaden:

Ytterstaden utgörs till stor del av landsbygd med stora sammanhängande naturområden och jordbruksmark. Här finns också kustbandet som en viktig resurs. Flera av Göteborgs stora verksamhetsområden ligger i ytterstaden, framförallt på Hisingen. Förtätning vid tyngdpunkter i ytterstaden ger förutsättningar för ett lokalt stadsliv med möjligheter att klara vardagen till fots eller med cykel. Delar av stadens ytterområden utgör en värdefull reserv för stadsutveckling framförallt på lång sikt.

Tyngdpunkter i mellanstaden för jämförelse

- Som jämförelse till de potentiella servicenoderna i ytterstaden har några tyngdpunkter i mellanstaden (ÖP) har valts ut.
- Tyngdpunkter i mellanstaden har relativt hög befolkningstäthet och service och är viktiga för att Göteborg ska få en mer flerkärnig struktur.

Ur översiktsplanen om mellanstaden:

Mellanstaden utgör det sammanhängande stadsområdet som skärs av från innerstaden av de stora trafiklederna och har vuxit fram under olika bebyggelsefaser från 1910-talet och framåt. Mellanstadens tyngdpunkterna varierar i storlek. Vissa har betydelse för ett större närområde medan andra har en mer lokal karaktär. De har olika utgångslägen och förutsättningar men gemensamt är att flertalet av tyngdpunkterna är centrum i stadsområden med en täthet på cirka 10 000–12 000 boende och arbetande inom en kilometer.

Metod

Färdsätt, servicekategorier och demografi

- För arbetet med servicenoderna har restid med **cykel** använts. I uppdraget ska vi utgå från hållbara transporter. Vi har valt cykel då kollektivtrafik blir alltför utslagsgivande jämfört med gång och cykel. Redovisningarna för 500 m representerar gångtrafik
- Tillgänglighetsbetyget har beräknats till målpunkter inom följande sju **servicekategorier**
 - Förskolor - Kommunala och fristående förskolor. 540 stycken.
 - Grundskolor - Kommunala och fristående grundskolor. 182 stycken.
 - Vårdcentraler - Kommunala och privata vårdcentraler. 65 stycken.
 - Livsmedel - Butiker med en omsättning på minst 10 mSEK. 148 stycken.
 - Kultur - Bibliotek, kulturhus, kulturskolor, museer, teatrar. 65 stycken.
 - Motion - Kommunala platser för idrott och motion (bad- och simhallar, bollplaner, gym- och motionscentrum, gymnastiksal, ishallar, näridrottsplatser, sporthallar och utegym). 237 stycken.
 - Rekreation - Parker, naturområden, naturspots, odlings- och koloniområden och badplatser. 70 stycken.
- Till hexagonerna har följande **demografiska** data kopplats
 - Befolkning (från SCB 2021)
 - Befolkningsprognos år 2050 (från ÖP 2023)
 - Andel av befolkningen med eftergymnasial utbildningsnivå (år 2022)
 - Disponibel årsmedelinkomst (år 2021)
 - Antal bilar per invånare (år 2021)
- Den demografiska informationen finns på **basområdesnivå**. Varje hexagon knyts till ett basområde utifrån hexagonens mittpunkts placering. Om det saknas demografisk information på basområdesnivå har motsvarande information på primärområde använts för skattning av hexagonernas demografi.

Metod

Tillgänglighetsmått

- Analysen baseras på Göteborgs stads tillgänglighetsmått som tagits fram av SBF under 2022. Tillgänglighetsmått kan beskrivas som ett betyg på tillgängligheten från fördefinierade geografiska platser eller områden, till givna målpunkter med olika färdmedel.
- Tillgänglighetsmått har tagits fram för cirka **12 000 hexagoner** som täcker Göteborgs stad.
- För tillgänglighetsmättet är både restiden och utbudet avgörande. Restiden är den tid det tar att transportera sig med olika färdmedel. Utbudet är antalet målpunkter som nås inom en specifik restid.
- Baserat på **restid** och **antalet målpunkter** som nås tilldelas varje hexagon ett tillgänglighetsbetyg mellan 0 och 5 för respektive servicekategori. Sambandet mellan antalet målpunkter som kan nås, restid och betyg kan åskådliggöras genom en så kallad betygsmatrix.
- Betyg 5 representerar mycket god och 0 en bristfällig tillgänglighet. Betyget 3 representerar en acceptabel tillgänglighet i förhållande till uppsatta mål inom stadens styrande dokument.
- Med god tillgänglighet till exempelvis förskola innebär att man når en eller flera förskolor på kort tid, men måttet säger ingenting om det finns plats på närmsta förskola eller ej.
- *Du kan läsa mer om tillgänglighetsmått på Göteborgs Stads hemsida*

Antal	5 min	10 min	15 min	20 min	25 min	30 min	35 min	40 min	45 min
10 st +	5	5	4	3	2	1	0	0	0
9 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
8 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
7 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
6 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
5 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
4 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
3 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
2 st	5	4	3	3	2	1	0	0	0
1 st	4	3	3	2	1	1	0	0	0
0 st	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Betygsmatrix för grundskolor

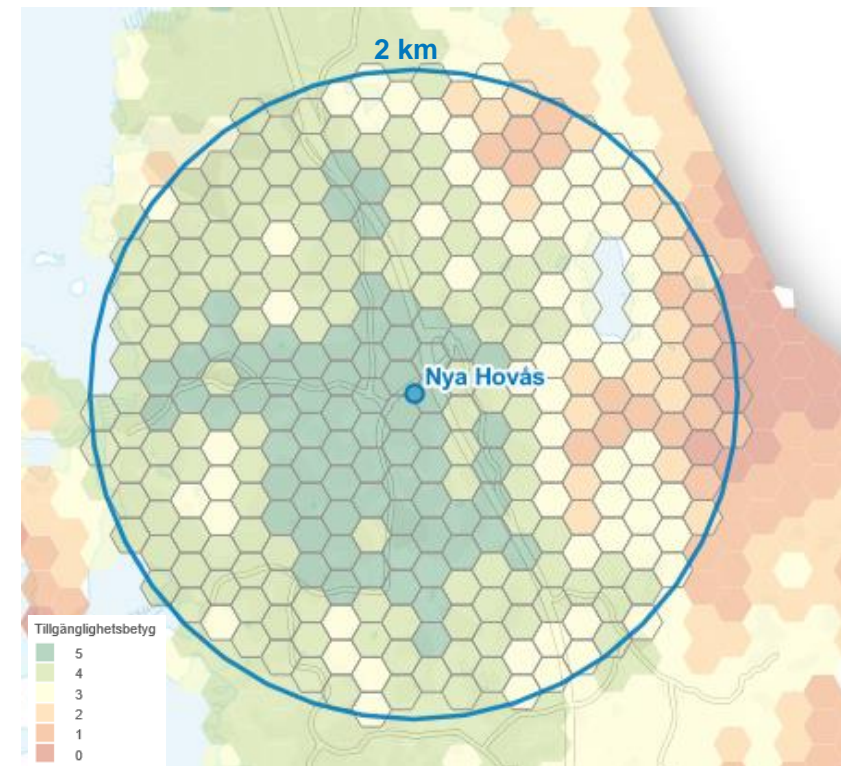
Antal	5 min	10 min	15 min	20 min	25 min	30 min	35 min	40 min	45 min
10 st +	5	5	4	3	2	1	0	0	0
9 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
8 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
7 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
6 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
5 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
4 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
3 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
2 st	5	5	4	3	2	1	0	0	0
1 st	5	4	3	2	1	1	0	0	0
0 st	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Betygsmatrix för övriga servicekategorier

Metod

Redovisning av tillgänglighetsbetyget

- Tillgängligheten till service och demografisk data har sammanställts runt sju servicenoder i ytterstaden och sju tyngdpunkter i mellanstaden som finns definierade i översiktsplanen
- För uppsummeringen av tillgänglighetsbetyget och demografisk information har ett område inom 2 km radie från utpekade servicenoder och tyngdpunkter använts. Tillgänglighetsbetyget redovisas även för befolkningen inom hela ytterstaden och mellanstaden. Det framräknade genomsnittliga tillgänglighetsbetyget för ett område har viktats med befolkningen i de ingående hexagonerna.
- 2 km fågelvägen motsvarar cirka 10 minuters restid med cykel. I några av kartorna och analyserna har ett område på 500 meter från servicenoden använts och visualiserats. 500 meter representerar ett acceptabelt gångavstånd. För analysen används dock verkligt vägnät för att beräkna restiden med cykel.

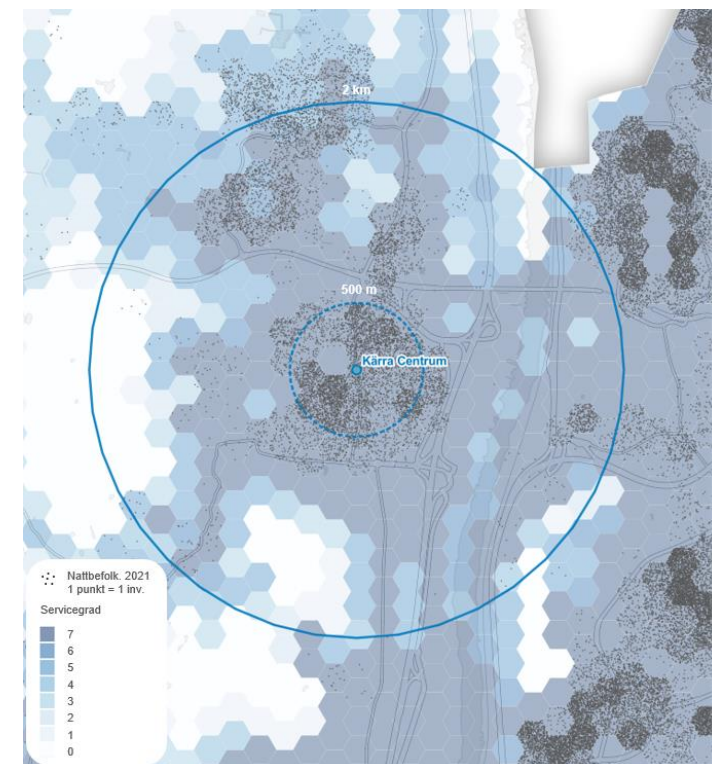

Tillgänglighetsbetyg för servicekategorien grundskolor och ingående hexagoner inom 2 km för servicenoden Nya Hovås

Metod

Redovisning av servicegrad

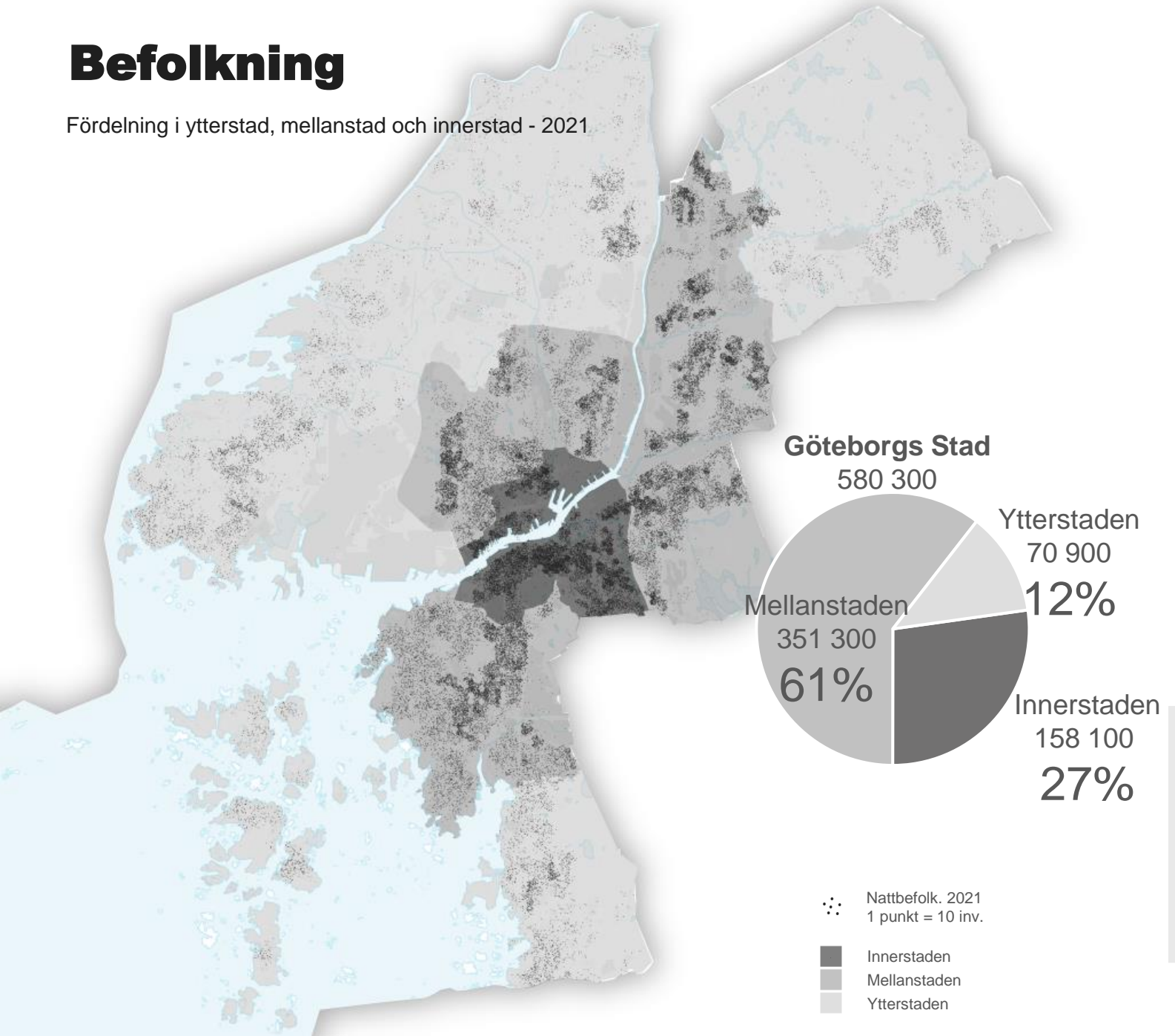
- Förutom att redovisa tillgänglighetsbetyget för de sju ingående servicekategorierna har även **antalet servicekategorier** som kan nås med **acceptabel tillgänglighet** (betyg 3 eller högre) beräknats och visualiserats tillsammans med befolkningen för respektive servicenod.
- Högsta värdet är 7, dvs att samtliga sju servicekategorier har en acceptabel tillgänglighet och lägsta värdet 0 som indikerar att inga servicekategorier alls kan nås inom en acceptabel restid med cykel.
- Även **andel av befolkningen** som har tillgång till **samtliga sju servicekategorier** har beräknats. Denna andel redovisas för hela ytterstaden, mellanstaden samt för respektive servicenod. 100% innebär att samtliga invånare inom området har en acceptabel tillgänglighet all service.
- Som ett komplement redovisas även andelen av befolkningen som kan nå respektive servicekategori med acceptabel tillgänglighet. 100% innebär att samtliga invånare inom området har en acceptabel tillgänglighet till den specifika servicen.
- Analysen kan användas för att identifiera vilka områden runt servicenoderna som har en väl fungerande service och vilka områden som saknar grundläggande service.

Servicegrad och befolkning runt servicenoden Kärre Centrum

Befolkning

Fördelning i ytterstad, mellanstad och innerstad - 2021

- Hur befolkningen är fördelad i geografin påverkar hur serviceutbudet ser ut i olika delar av staden.
- I innerstaden, som har den högsta befolkningstätheten, finns det bäst förutsättningar för handel och service på nära håll.
- I mellanstaden är befolkningstätheten som högst i tyngdpunkter. Dessa platser försörjs också med god kollektivtrafik som samlar upp flöden av människor som utgör underlag för serviceverksamhet.
- I ytterstaden bor endast 12 procent av kommunens invånare och den största koncentrationen syns i Torslanda, Sandås och Kärra.

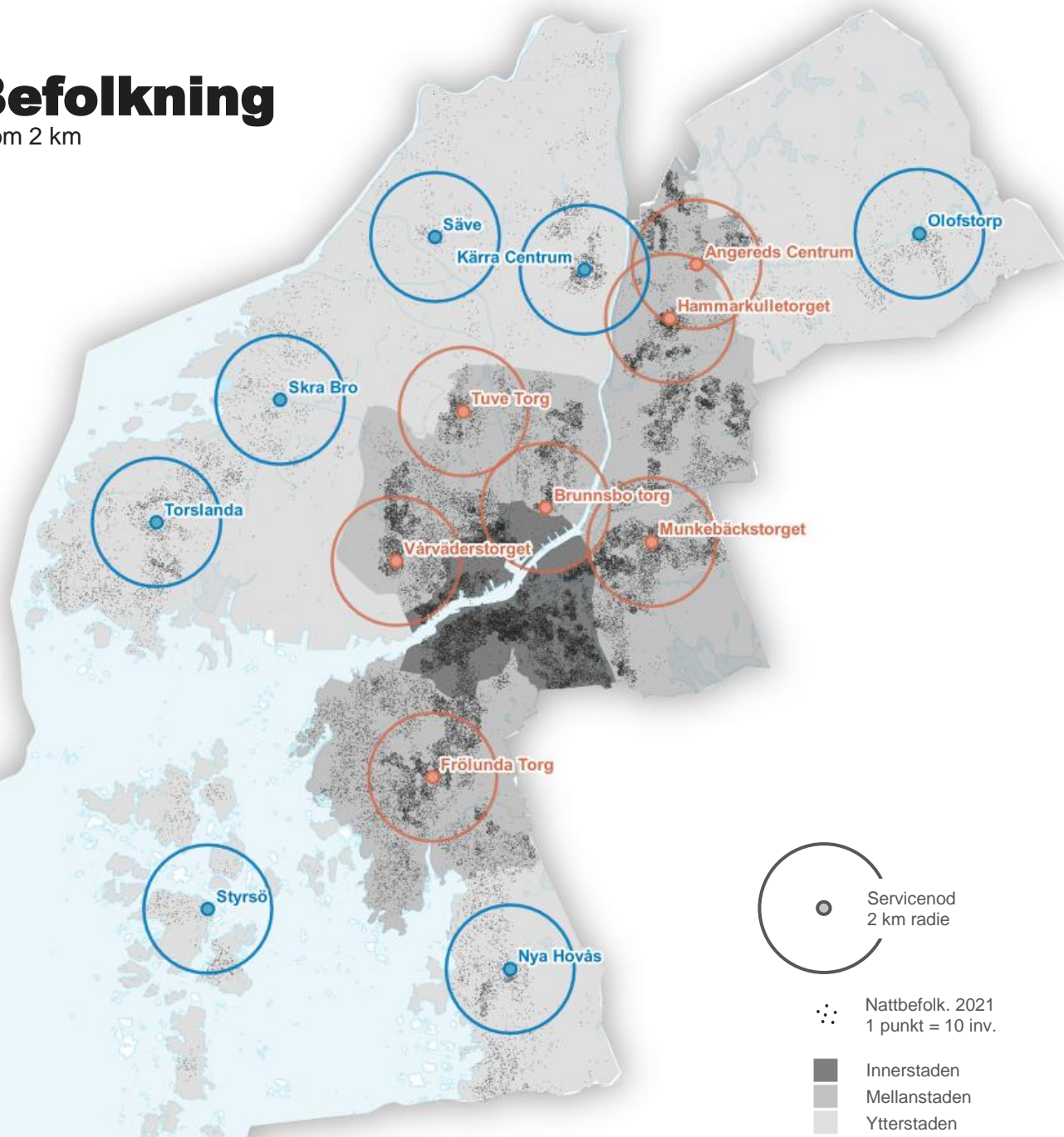
*Ur översiktsplanen om framtida bebyggelseutveckling:
Göteborgs geografi kan förenklat delas upp i innerstaden, mellanstaden och ytterstaden. Dessa geografier har sinsemellan olika förutsättningar för utveckling. Innerstaden och mellanstaden utgör tillsammans det sammanhängande stadsområdet. Göteborgs fortsatta utbyggnad kommer framförallt att ske inom det sammanhängande stadsområdet. I ytterstaden kommer utbyggnad att ske inom och i nära anslutning till Torslanda, Nya Hovås och Kärra. Hur stadens olika delar kan och ska utvecklas hänger intimt ihop med hur bebyggelseutvecklingen och trafiksystemet är uppbyggt idag och hur bebyggelsen och trafiksystemet ska utformas i framtiden. En förtätning av stadens glesare stadsdelar i skapar till exempel ett ökat tryck på trafiken i stadens mer centrala delar.*

Befolkning

Inom 2 km

Göteborgs
Stad

Ytterstad

	År 2021	År 2050	
Olofstorp	3 700	3 900	+4%
Kärra Centrum	9 800	12 800	+31%
Säve	1 300	2 800	+119%
Skra Bro	3 900	10 400	+170%
Torslanda	11 700	17 700	+51%
Styrsö	2 600	2 900	+11%
Nya Hovås	9 600	14 100	+46%

Mellanstad

	År 2021	År 2050	
Angered Centrum	25 111	34 722	+38%
Hammarkulletorget	22 658	31 475	+39%
Tuve torg	13 781	18 283	+33%
Brunnsbo Torg	26 908	51 107	+90%
Vårväderstorget	40 023	52 852	+32%
Munkebackstorget	55 727	70 593	+27%
Frölunda Torg	50 300	79 764	+59%

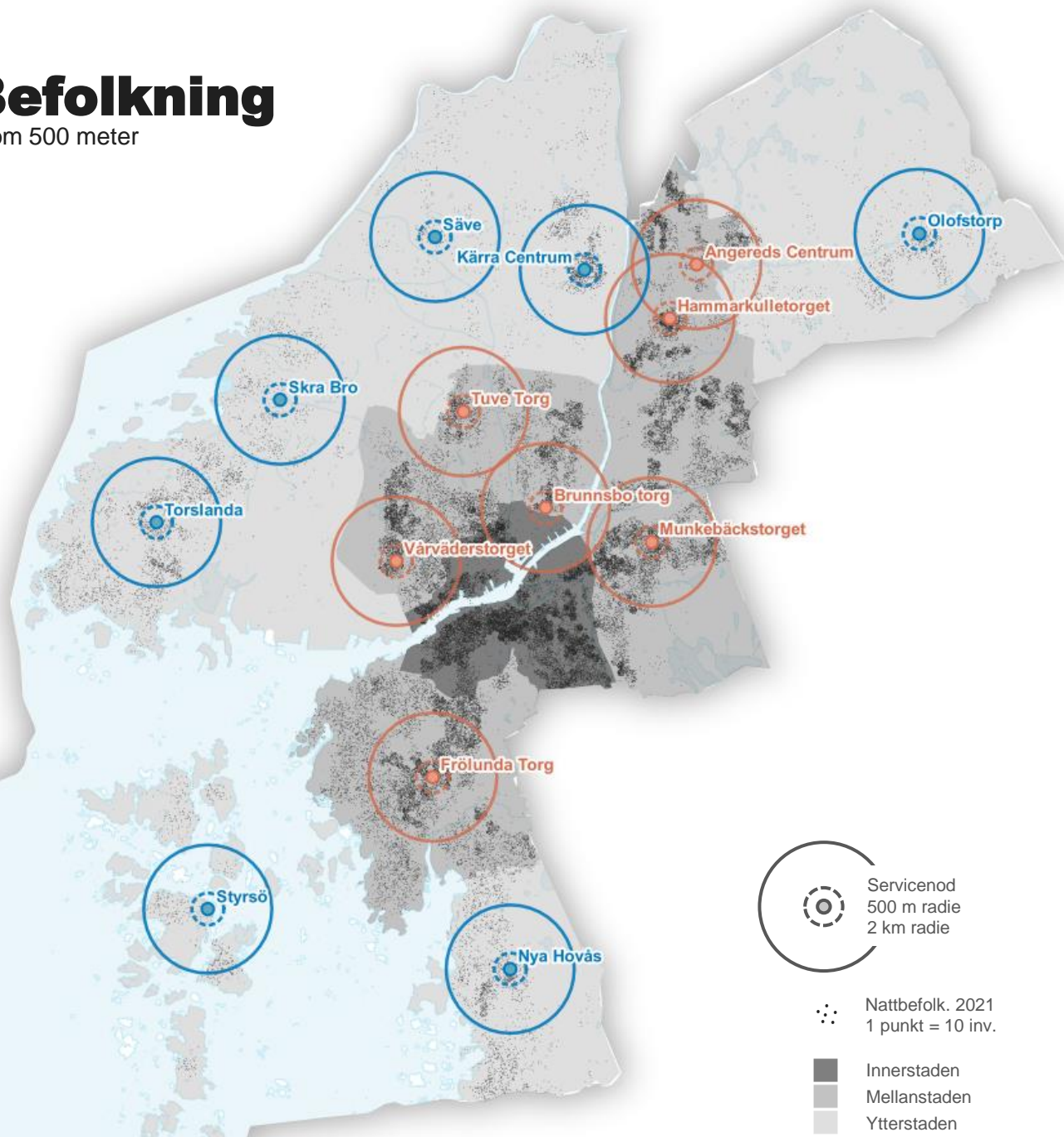
- Av ytterstadens 70 900 invånare bor 42 600 (60%) inom 2 km från servicenoderna.
- De flesta bor i Torslanda, Kärra och Nya Hovås och dessa servicenoder bedöms växa i paritet med mellanstaden
- Befolkningstillväxten i Skra Bro och Säve förväntas bli relativt sett högre än övriga servicenoder. Säve växer från en låg nivå.

Befolkning

Inom 500 meter

Göteborgs
Stad

● Nattbefolk. 2021
1 punkt = 10 inv.

■ Innerstaden
■ Mellanstaden
■ Ytterstaden

Ytterstad

	År 2021	År 2050	
Olofstorp	900	970	+7%
Kärra centrum	4 520	6 050	+34%
Säve	560	1 150	+104%
Skra Bro	250	2 320	+833%
Torslanda	1 570	3 090	+96%
Styrso	200	230	+14%
Nya Hovås	2 350	3 500	+49%

Mellanstad

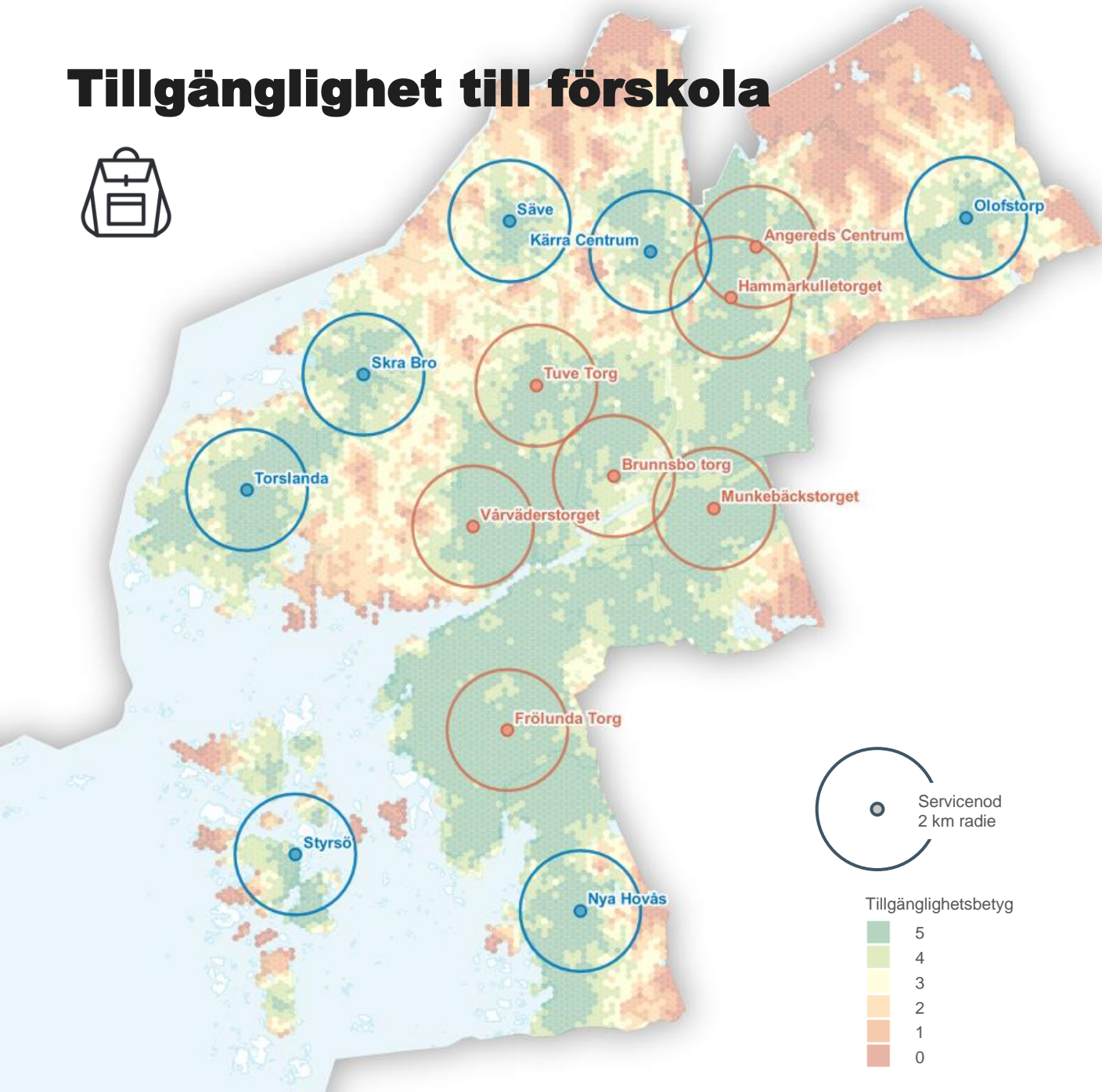
	År 2021	År 2050	
Angered Centrum	1 520	3 050	+101%
Hammarkulletorget	6 790	8 330	+23%
Tuve torg	4 860	5 610	+15%
Brunnsbo Torg	3 890	5 440	+40%
Vårväderstorget	5 600	7 690	+37%
Munkebackstorget	7 270	7 820	+8%
Frölunda Torg	7 310	11 400	+56%

- I servicenodernas kärnor förväntas en stark befolkningstillväxt i Säve, Torslanda, Angered C och framförallt för Skra Bro. För Olofstorp och Styrso är befolkningstillväxten låg. Så även för några servicenoder i mellanstaden
- En hög befolkningstillväxt förbättrar förutsättningarna att etablera exempelvis livsmedelsbutik i servicenodernas kärnor

Tillgänglighet till förskola

Göteborgs
Stad

Ytterstad

4.7

Olofstorp	4.8
Kärra Centrum	5.0
Säve	4.7
Skra Bro	4.6
Torslanda	4.9
Styrso	4.6
Nya Hovås	4.9

Mellanstad

5.0

Angered Centrum	4.9
Hammarkulletorget	4.9
Tuve torg	4.9
Brunnsbo Torg	5.0
Vårväderstorget	5.0
Munkebackstorget	5.0
Frölunda Torg	5.0

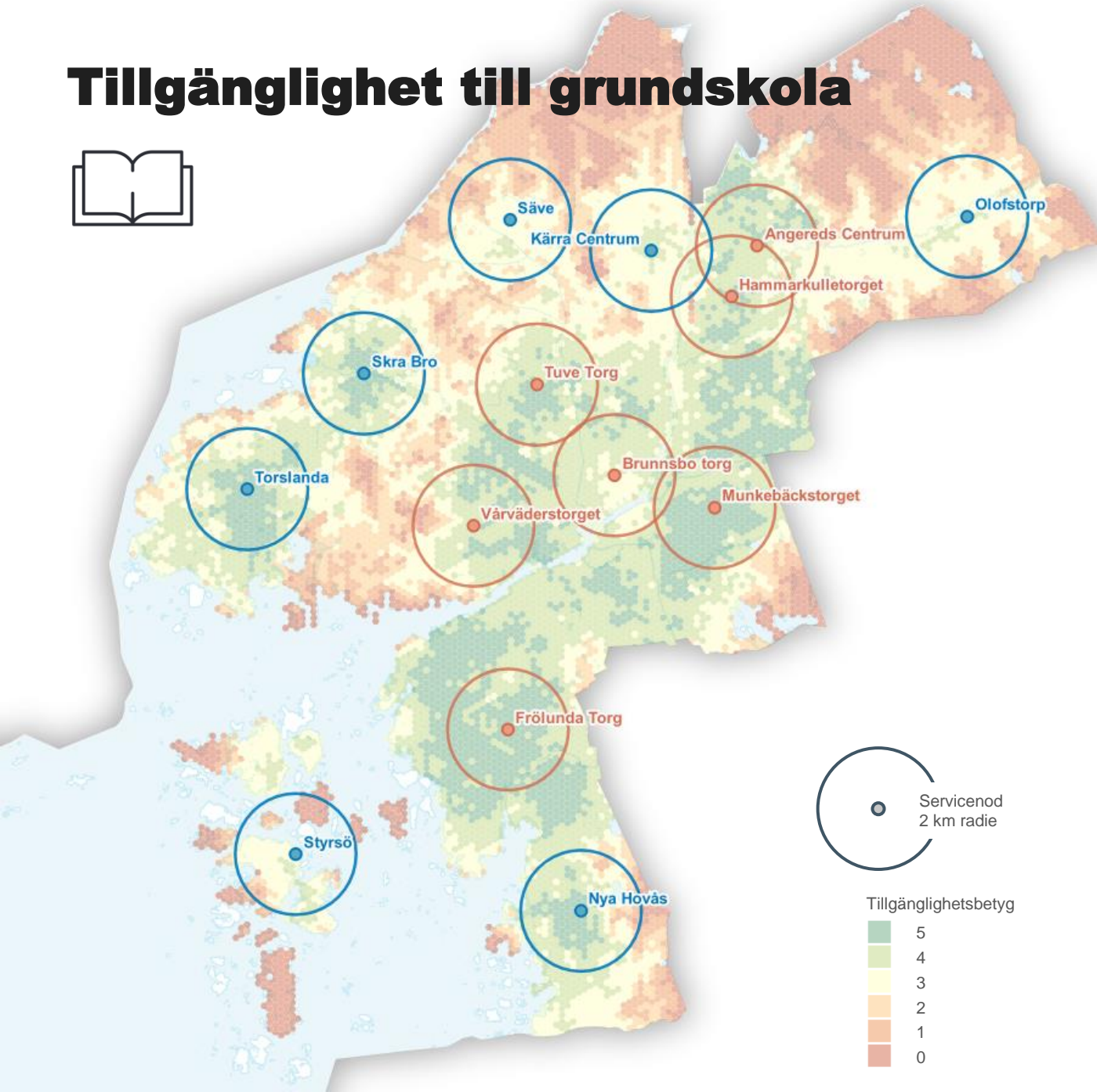
Befolkningsviktat genomsnittsbetyg för hela befolkningen inom ytterstaden och mellanstaden (överst) samt inom 2 km radie från servicenod.

- Tillgängligheten till förskolor är mycket god inom hela staden
- Förskolor nås inom några minuter för alla servicenoder
- Ytterstadens tillgänglighet till förskolor är nästan likvärdig tillgängligheten i mellanstaden

Tillgänglighet till grundskola

Göteborgs
Stad

Ytterstad

3.8

Olofstorp	3.2
Kärra Centrum	3.5
Säve	3.0
Skra Bro	4.5
Torslanda	4.8
Styrso	3.2
Nya Hovås	4.6

Mellanstad

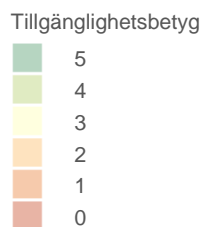
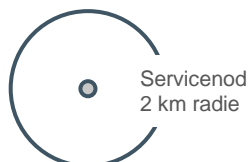
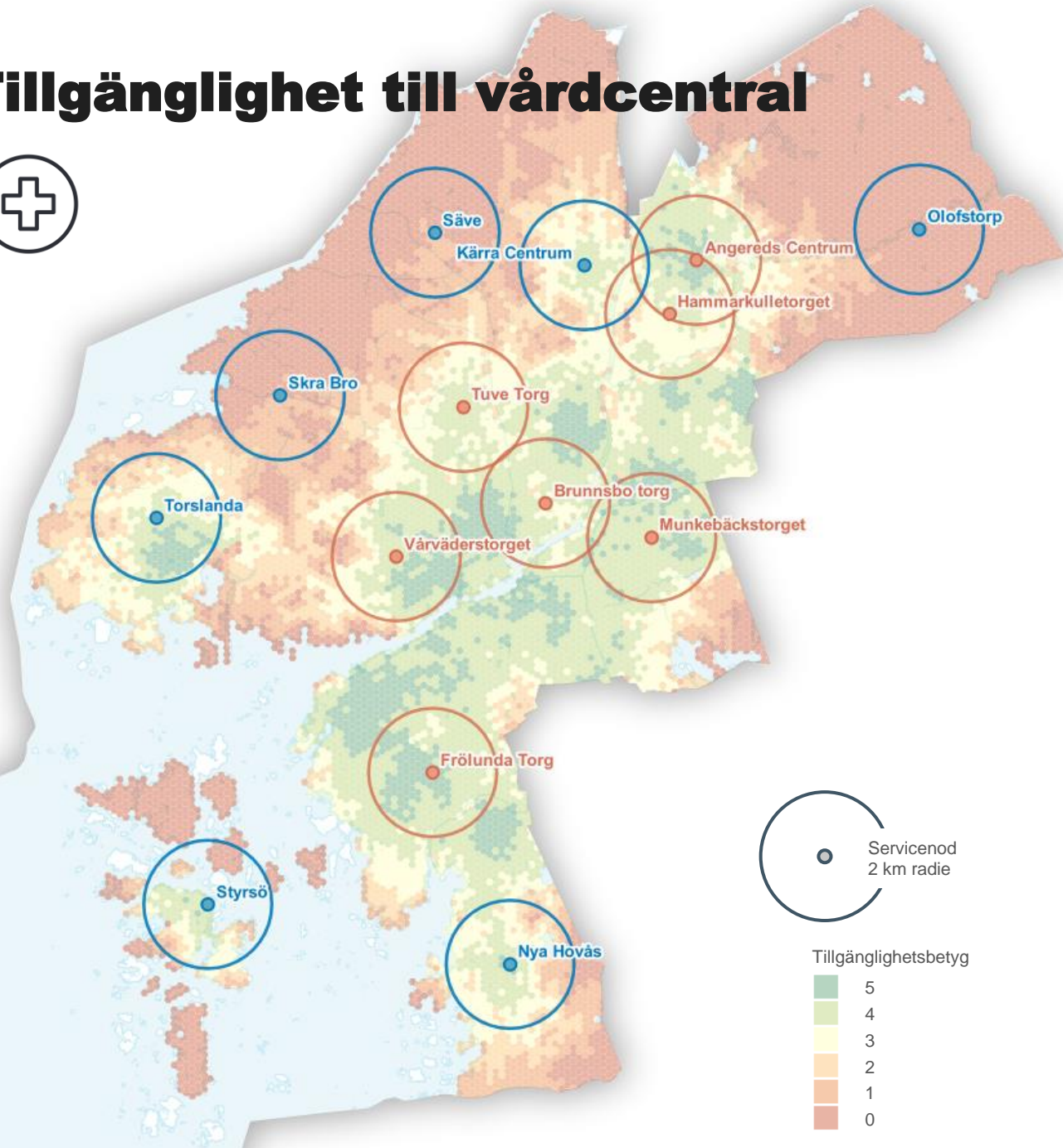
4.6

Angered Centrum	4.4
Hammarkulleorget	4.5
Tuve torg	4.6
Brunnsbo Torg	4.1
Vårväderstorget	4.4
Munkebackstorget	4.8
Frölunda Torg	4.8

Befolkningsviktat genomsnittsbetyg för hela befolkningen inom ytterstaden och mellanstaden (överst) samt inom 2 km radie från servicenod.

- Denna servicekategori är särskilt viktig för barn och ungdomar
- Inom ytterstaden är det bara grundskolorna i Skra Bro, Torslanda och Nya Hovås som är lika tillgängliga som i mellanstaden
- Övriga servicenoder i ytterstaden har en acceptabel tillgänglighet

Tillgänglighet till vårdcentral

Ytterstad

2.6

Olofstorp	0.0
Kärra Centrum	3.6
Säve	0.5
Skra Bro	0.5
Torslanda	3.9
Styrso	3.4
Nya Hovås	3.8

Mellanstad

4.2

Angered Centrum	4.0
Hammarkulleorget	3.5
Tuve torg	3.8
Brunnsbo Torg	4.5
Vårväderstorget	4.3
Munkebackstorget	4.2
Frölunda Torg	4.4

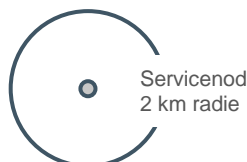
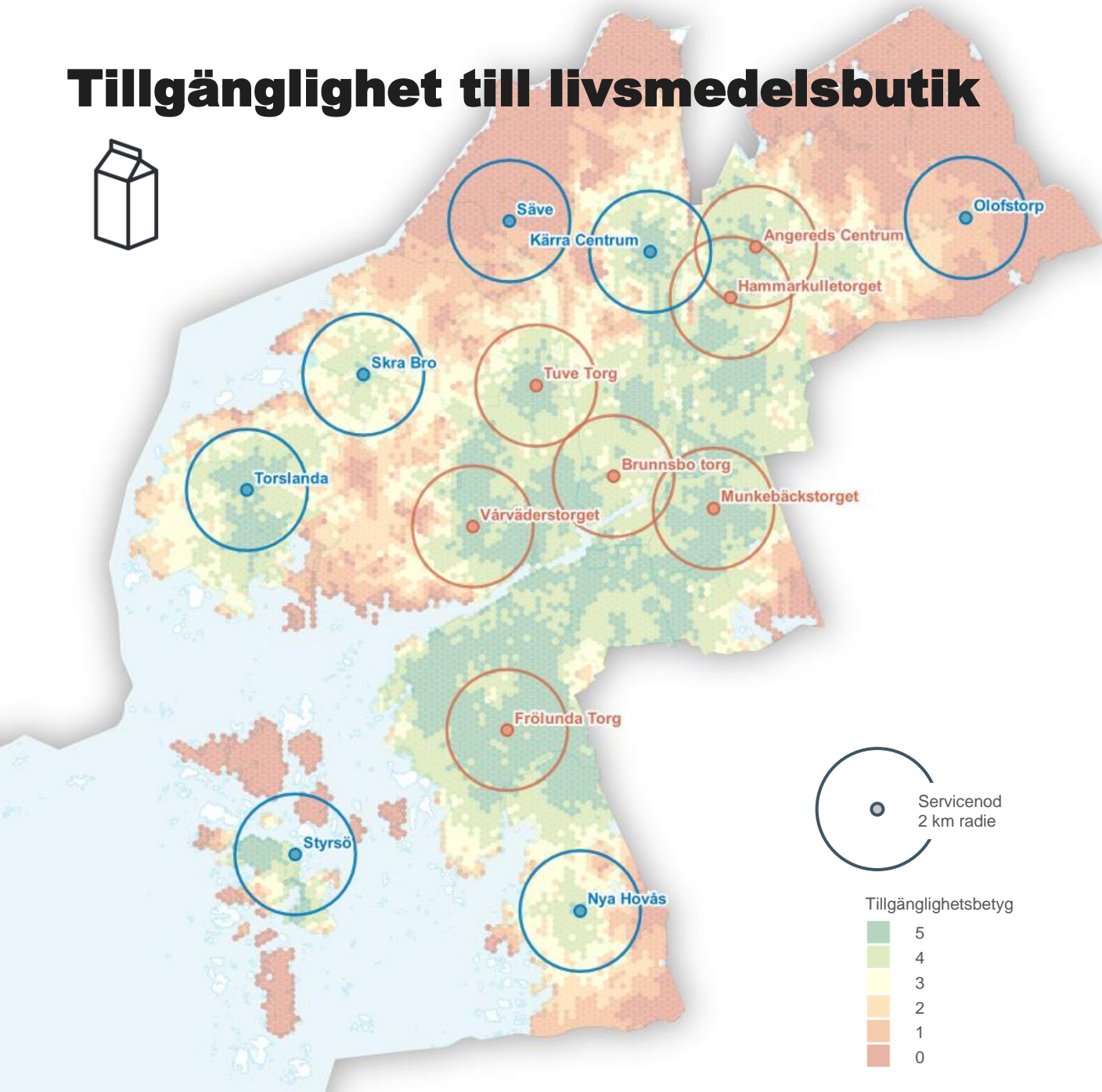
Befolkningsviktat genomsnittsbetyg för hela befolkningen inom ytterstaden och mellanstaden (överst) samt inom 2 km radie från servicenod.

- Vårdcentraler inom acceptabel tillgänglighet finns, med ett undantag (Styrso), i de servicenoder som har över 9 000 invånare
- Varken Säve eller Olofstorp uppnår 9 000 invånare till 2050
- Tillgängligheten med kollektivtrafik är viktig för denna servicekategori.

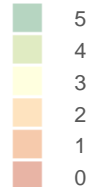
Tillgänglighet till livsmedelsbutik

Göteborgs
Stad

Tillgänglighetsbetyg

Ytterstad

3.4

Olofstorp	1.2
Kärra Centrum	4.6
Säve	0.3
Skra Bro	3.6
Torslanda	4.7
Styrso	4.5
Nya Hovås	3.7

Mellanstad

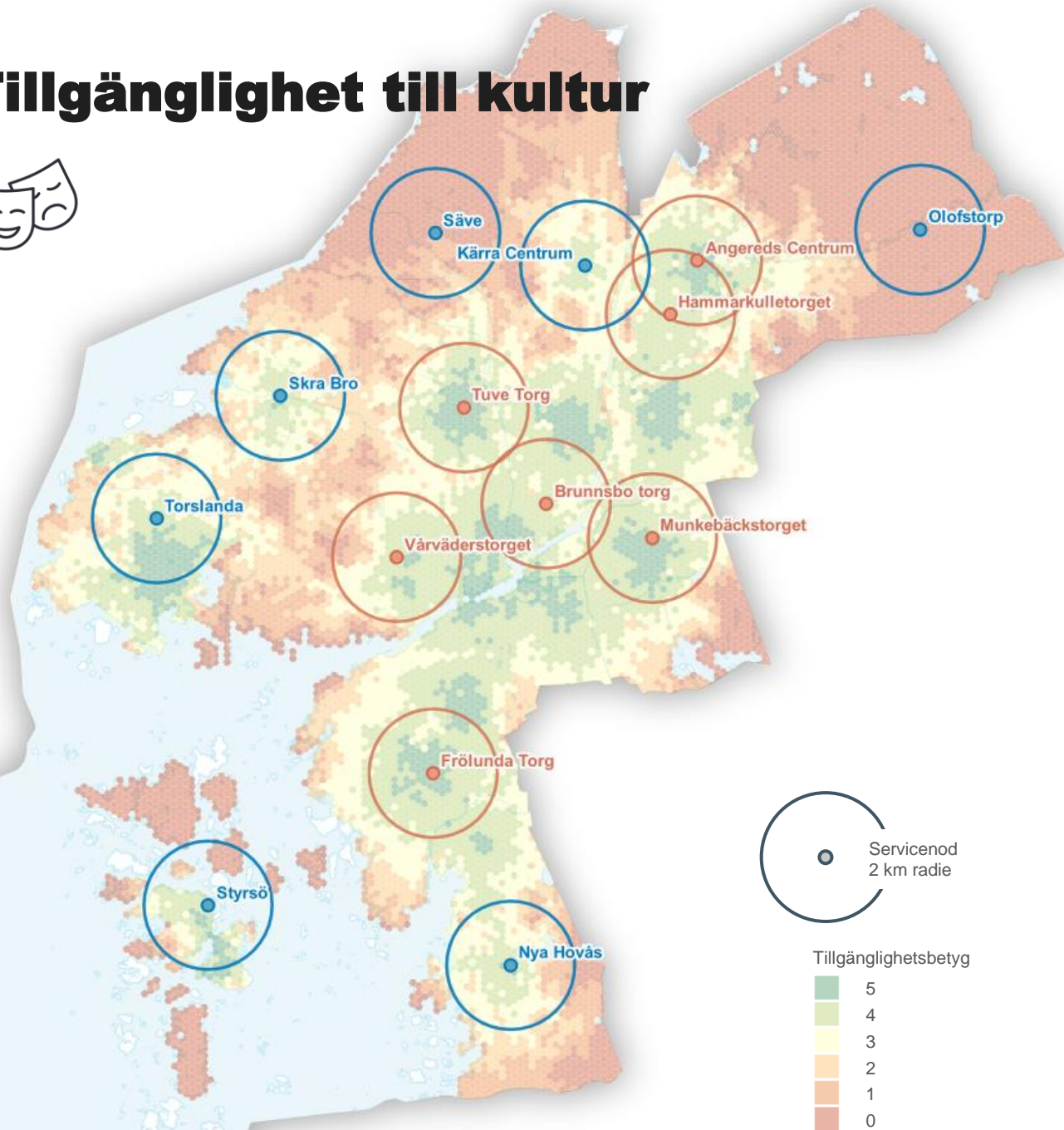
4.7

Angered Centrum	4.2
Hammarkulletorget	4.7
Tuve torg	4.6
Brunnsbo Torg	4.6
Vårväderstorget	4.8
Munkebackstorget	4.7
Frölunda Torg	4.9

Befolkningsviktat genomsnittsbetyg för hela befolkningen inom ytterstaden och mellanstaden (överst) samt inom 2 km radie från servicenod.

- Etableringen av livsmedelsbutiker styrs av flera faktorer som befolkning, medelinkomst, bilnehav, gatunät, flöden etc.
- Kärra C, Torslanda och Styrso har en tillgänglighet till livsmedelsbutiker som ligger i nivå med mellanstadens. Skra Bro och Nya Hovås har en tillgänglighet som är något bättre än gränsen för acceptabel. Säve och Olofstorp har en mycket låg tillgänglighet, betydligt lägre än ytterstaden som helhet.

Tillgänglighet till kultur

Ytterstad

2.9

Olofstorp	0.0
Kärra Centrum	3.6
Säve	0.3
Skra Bro	3.4
Torslanda	4.0
Styrsö	4.1
Nya Hovås	3.8

Mellanstad

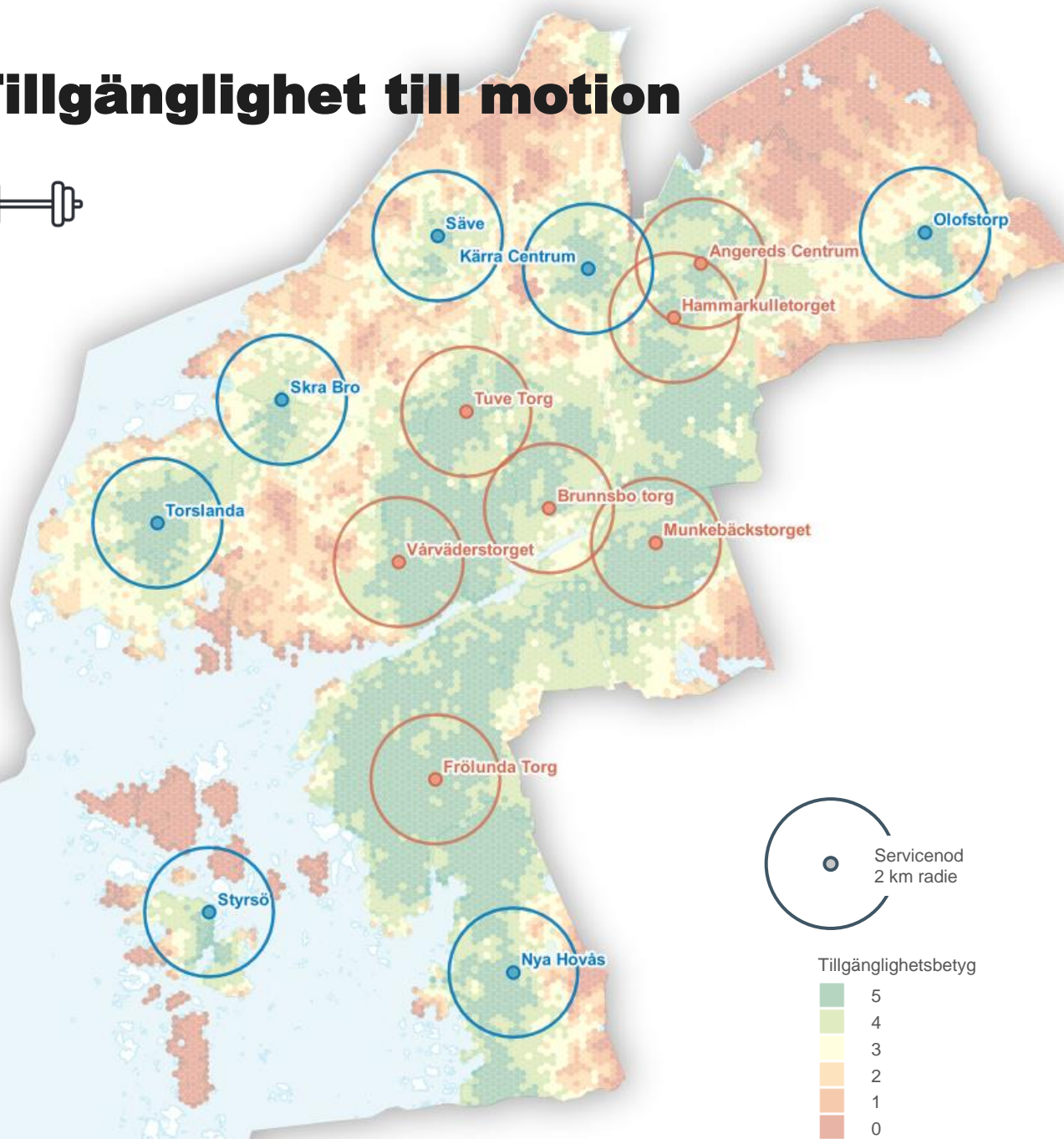
4.0

Angered Centrum	3.7
Hammarkulleorget	4.0
Tuve torg	4.6
Brunnsbo Torg	4.5
Vårväderstorget	3.9
Munkebackstorget	4.2
Frölunda Torg	4.4

Befolkningsviktat genomsnittsbetyg för hela befolkningen inom ytterstaden och mellanstaden (överst) samt inom 2 km radie från servicenod.

- Denna servicekategori är särskilt viktig för barn och ungdomar
- Förutom Säve och Olofstorp har servicenoderna i ytterstaden en acceptabel tillgänglighet som i några fall ligger i paritet med mellanstadens
- Olofstorp har en mycket låg tillgänglighet trots en nästan lika stor befolkning som Skra Bro. Befolkningsutvecklingen på sikt är betydligt sämre för Olofstorp

Tillgänglighet till motion

Ytterstad

4.2

Olofstorp	4.4
Kärra Centrum	4.7
Säve	4.1
Skra Bro	4.1
Torslanda	4.8
Styrsö	4.0
Nya Hovås	4.8

Mellanstad

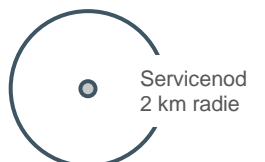
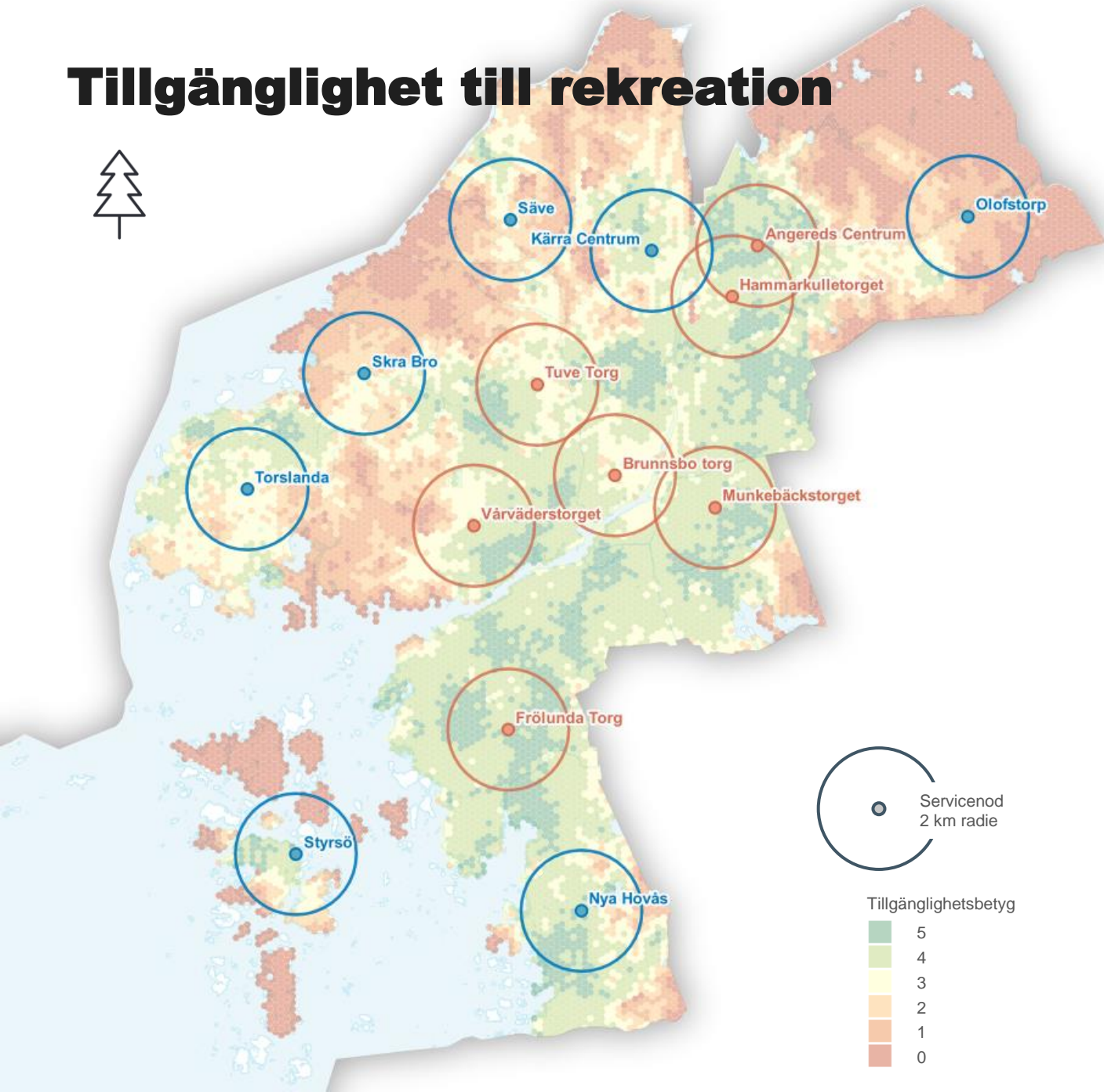
4.8

Angered Centrum	4.5
Hammarkulleorget	4.7
Tuve torg	4.9
Brunnsbo Torg	4.9
Vårväderstorget	4.9
Munkebackstorget	4.9
Frölunda Torg	5.0

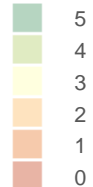
Befolkningsviktat genomsnittsbetyg för hela befolkningen inom ytterstaden och mellanstaden (överst) samt inom 2 km radie från servicenod.

- Denna servicekategori är särskilt viktig för barn och ungdomar
- Tillgängligheten till motionsanläggningar är mycket god för såväl ytterstadens servicenoder som ytterstaden i helhet.
- Tillgängligheten är nästan lika god i ytterstaden som i mellanstaden

Tillgänglighet till rekreation

Tillgänglighetsbetyg

Ytterstad

3.3

Olofstorp	1.6
Kärra Centrum	3.9
Säve	2.6
Skra Bro	2.2
Torslanda	3.3
Styrso	3.5
Nya Hovås	4.4

Mellanstad

4.2

Angered Centrum	4.5
Hammarkulletorget	4.2
Tuve torg	3.7
Brunnsbo Torg	4.0
Vårväderstorget	3.9
Munkebackstorget	4.2
Frölunda Torg	4.4

Befolkningsviktat genomsnittsbetyg för hela befolkningen inom ytterstaden och mellanstaden (överst) samt inom 2 km radie från servicenod.

- Färre kommunalt ägda rekreationsområden i ytterstaden är troligen huvudorsaken till skillnaderna i tillgänglighet jämfört med mellanstaden

Sammanfattning

Befolkning och socioekonomi

	2021	Befolkning 2050	Utveckling	Eftergymn. utbildning	Disponibel årsinkomst	Bilar per invånare
Olofstorp	3 700	3 900	+4%	43%	339 000	0.46
Kärra Centrum	9 800	12 800	+31%	43%	319 000	0.39
Säve	1 300	2 800	+119%	44%	363 000	0.52
Skra Bro	3 900	10 400	+170%	56%	435 000	0.47
Torslanda	11 700	17 700	+51%	56%	385 000	0.40
Styrsö	2 600	2 900	+11%	61%	403 000	0.23
Nya Hovås	9 600	14 000	+46%	71%	578 000	0.41

Ytterstad

Angered Centrum	25 100	34 700	+38%	30%	226 000	0.26
Hammarkulletorget	22 700	31 500	+39%	30%	215 000	0.22
Tuve torg	13 800	18 300	+33%	50%	322 000	0.38
Brunnsbo Torg	26 900	51 100	+90%	51%	291 000	0.25
Vårväderstorget	40 000	52 900	+32%	46%	288 000	0.25
Munkebäckstorget	55 700	70 600	+27%	65%	345 000	0.26
Frölunda Torg	50 300	79 800	+59%	50%	289 000	0.28

Mellanstad

Tillgänglighet till service

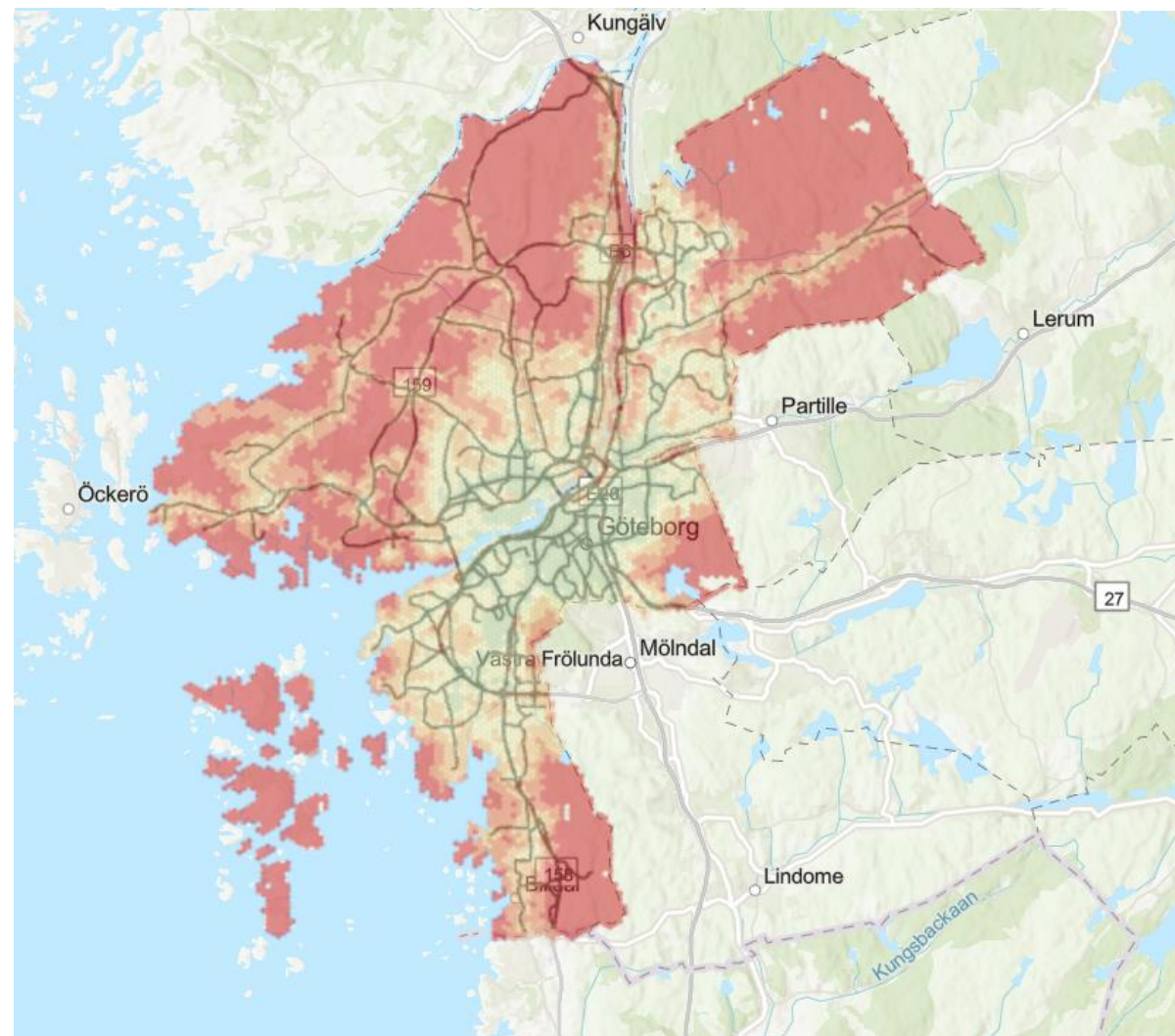
Befolkningsviklat genomsnittsbetyg inom 2 km radie från servicenod, samt för hela befolkningen inom ytterstaden och mellanstaden

	Förskola	Grundskola	Vårdcentral	Livsmedel	Kultur	Motion	Rekreation
Olofstorp	4.8	3.2	0.0	1.2	0.0	4.4	1.6
Kärra Centrum	5.0	3.5	3.6	4.6	3.6	4.7	3.9
Säve	4.7	3.0	0.5	0.3	0.3	4.1	2.6
Skra Bro	4.6	4.3	0.5	3.6	3.4	4.1	2.2
Torslanda	4.9	4.8	3.9	4.7	4.0	4.8	3.3
Styrsö	4.6	3.2	3.4	4.5	4.1	4.0	3.5
Nya Hovås	4.9	4.6	3.8	3.7	3.8	4.8	4.4
Ytterstad	4.7	3.8	2.6	3.4	2.9	4.2	3.3
Angered Centrum	4.9	4.4	4.0	4.2	3.7	4.5	4.5
Hammarkulletorget	4.9	4.5	3.5	4.7	4.0	4.7	4.2
Tuve torg	4.9	4.6	3.8	4.6	4.6	4.9	3.7
Brunnsbo Torg	5.0	4.1	4.5	4.6	4.5	4.9	4.0
Vårväderstorget	5.0	4.4	4.3	4.8	3.9	4.9	3.9
Munkebäckstorget	5.0	4.8	4.2	4.7	4.2	4.9	4.2
Frölunda Torg	5.0	4.8	4.4	4.9	4.4	5.0	4.4
Mellanstad	5.0	4.6	4.2	4.7	4.0	4.8	4.2

Kollektivtrafik

- **Olofstorp:** Linje X3 trafikerar med 10-15 min trafik hela dagen
- **Kärra C:** Linje X2 trafikerar med 10 min trafik hela dagen. Linje 46 trafikerar med 30 min trafik. Linje 40 trafikerar med 15 min trafik
- **Säve:** Linje 37 trafikerar med 30-60 min trafik. Linje 137 trafikerar med 30 min trafik på morgonen. Linje 36 trafikerar med 60 min trafik på morgonen
- **Skra Bro:** Linje Svart trafikerar med 8-15 min trafik. Linje 22 trafikerar med 30-60 min trafik. Linje 36 trafikerar med 30 min trafik på morgonen.
- **Torslanda:** Linje X1 trafikerar med 10 min trafik. Linje Svart trafikerar med 8-15 min trafik
- **Nya Hovås:** Linje X2 trafikerar med 5-10 min trafik hela dagen. Linje 82 trafikerar med 30 min trafik

Illustrationen till höger kommer från tillgänglighetsmått och visar tillgängligheten med kollektivtrafik till tolv olika målpunkter/servicekategorier

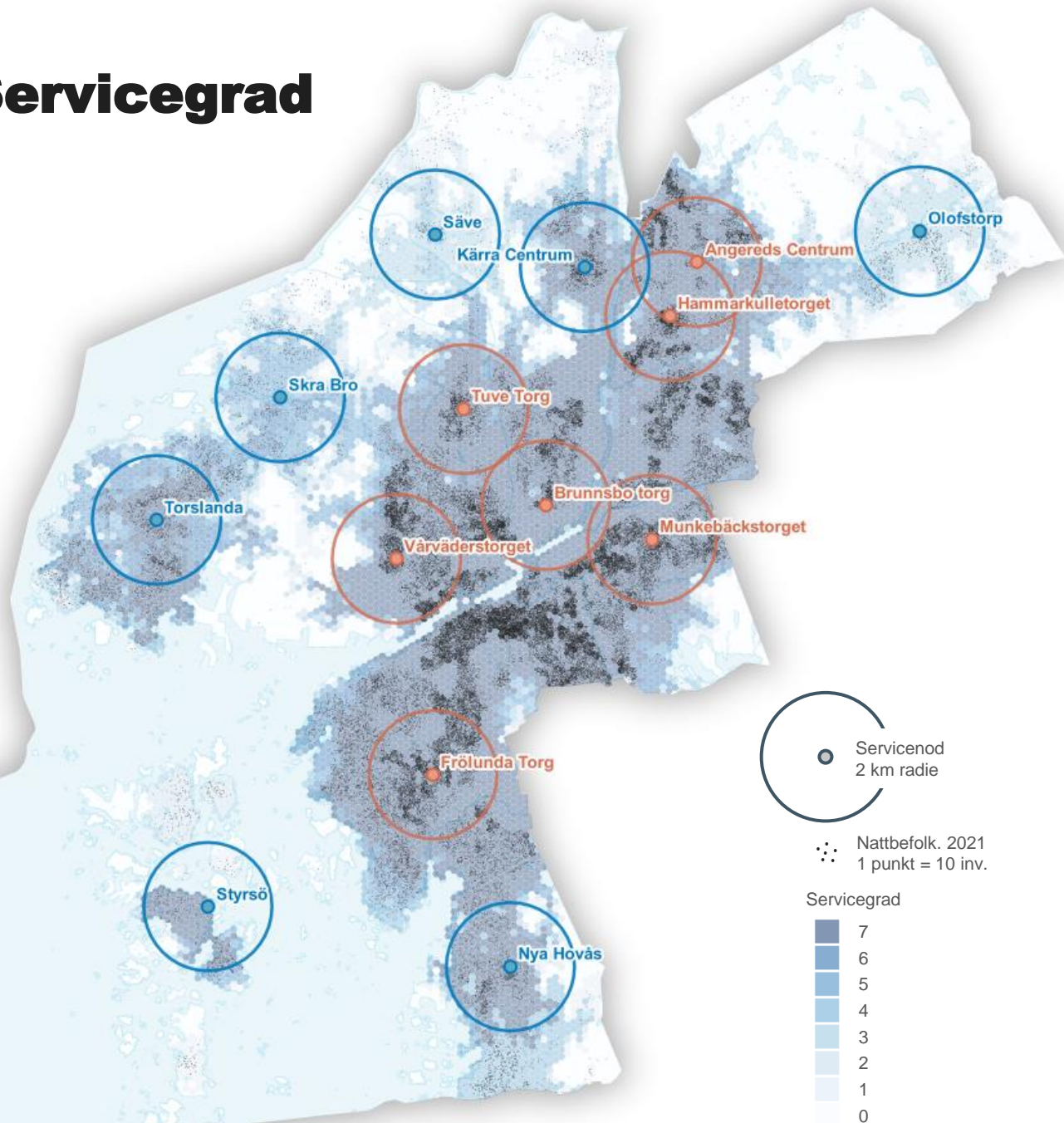

Sammanfattning tillgänglighet

- Analyserna av tillgängligheten bekräftar att det finns tre relativt utvecklade servicenoder i ytterstaden - Nya Hovås, Torslanda och Kärra Centrum – med god eller acceptabel tillgänglighet till alla servicekategorier. Dessa tre är också de befolkningsmässigt största servicenoderna. I flera fall är tillgängligheten nästan lika god som för mellanstadens servicenoder.
- Styrso har också acceptabel eller god tillgänglighet till alla servicekategorier. Styrös särskilda förhållanden som ö kan innebära en viss överetablering av service. Detta gör det svårt att jämföra Styrso med övriga utvecklade servicenoder.
- Olofstorp och Säve är de servicenoder som inte når upp till acceptabel tillgänglighet för flera servicekategorier. Den förväntade befolkningsutvecklingen för dessa servicenoder är låg i absoluta tal. Det är den faktiska befolkningstillväxten som ger utrymme för utvecklingen av service. Det betyder att förutsättningarna för att kommersiell service ska etablera sig i dessa servicenoder troligen är låga.
- För att underlätta vardagslivet för boende i Säve och Olofstorp kan den offentliga servicen förstärkas men det kan bli relativt kostsamt med så låga befolkningsciffror.
- Skra Bro har låg tillgänglighet för ett par servicekategorier men befolkningen förväntas öka kraftigt under kommande år, framför allt i kärnan. Detta kan medföra en ökad etablering av såväl offentlig som kommersiell service i området och goda förutsättningar att klara vardagen i närområdet utan att behöva ha tillgång till bil. Med planerat bostadsbyggande och därmed ökad befolkning kan Skra Bro betecknas som en utvecklad servicenod i ytterstaden.
- Kollektivtrafiken har täta avgångar (5 -15 min) från samtliga servicenoder utom Säve. Men det räcker inte med turtäthet – restiden måste vara rimlig i förhållande till det ärende som ska utträttas. Tillgänglighet med kollektivtrafik har inte studerats närmre inom detta uppdrag.
- I Säve och Olofstorp krävs kollektivtrafik för att nå kulturutbud, vårdcentral och livsmedelsbutik. I Skra Bro behövs den för att nå en vårdcentral.

Servicegrad

Ytterstad

57%

Olofstorp	0%
Kärra Centrum	91%
Säve	0%
Skra Bro	0%
Torslanda	91%
Styrsö	89%
Nya Hovås	100%

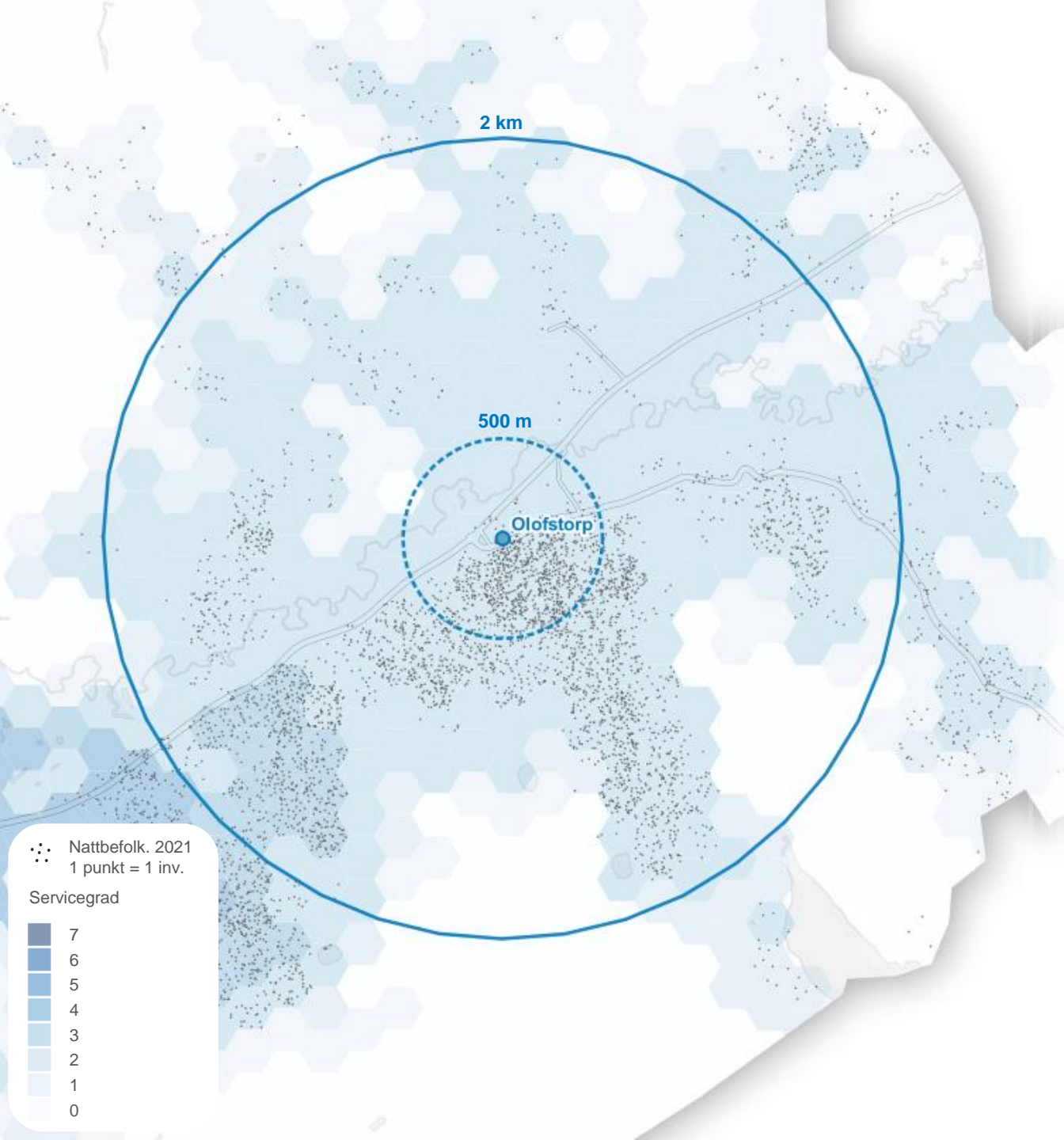
Mellanstad

97%

Angered Centrum	99%
Hammarkulletorget	100%
Tuve torg	99%
Brunnsbo Torg	100%
Vårväderstorget	100%
Munkebackstorget	100%
Frölunda Torg	100%

Andelen av befolkningen med acceptabel tillgänglighet till **samtliga** servicetyper

- 57% av invånarna i ytterstaden har acceptabel tillgänglighet till samtliga servicetyper, dvs servicegrad 7
- Ytterstadens servicenoder är uppdelad i två grupper – den ena når inte alls servicegrad 7 (0 %) och den andra ligger relativt högt (89-100 %)
- Nästan alla (97 %) i mellanstaden har acceptabel tillgänglighet till samtliga servicetyper, dvs servicegrad 7
- Det är få personer (färre än 400 personer) i mellanstadens servicenoder som inte har acceptabel tillgänglighet till samtliga servicetyper.

Servicegrad

Olofstorp

Förskola	100%
Grundskola	100%
Vårdcentral	0%
Livsmedel	0%
Kultur	0%
Motion	100%
Rekreation	15%
Samtliga	0%

Andelen av befolkningen med acceptabel tillgänglighet inom 2 km radie från servicenod

- Olofstorp har en servicegrad som är typisk för småorter på pendlingsavstånd.
- Tillgängligheten till förskola, grundskola och motionsanläggning är god. Till dessa går det att ta sig med cykel inom en acceptabel tid.
- Kultur, vårdcentral och livsmedelsbutik ligger på ett längre avstånd och kräver många gånger tillgång till bil.

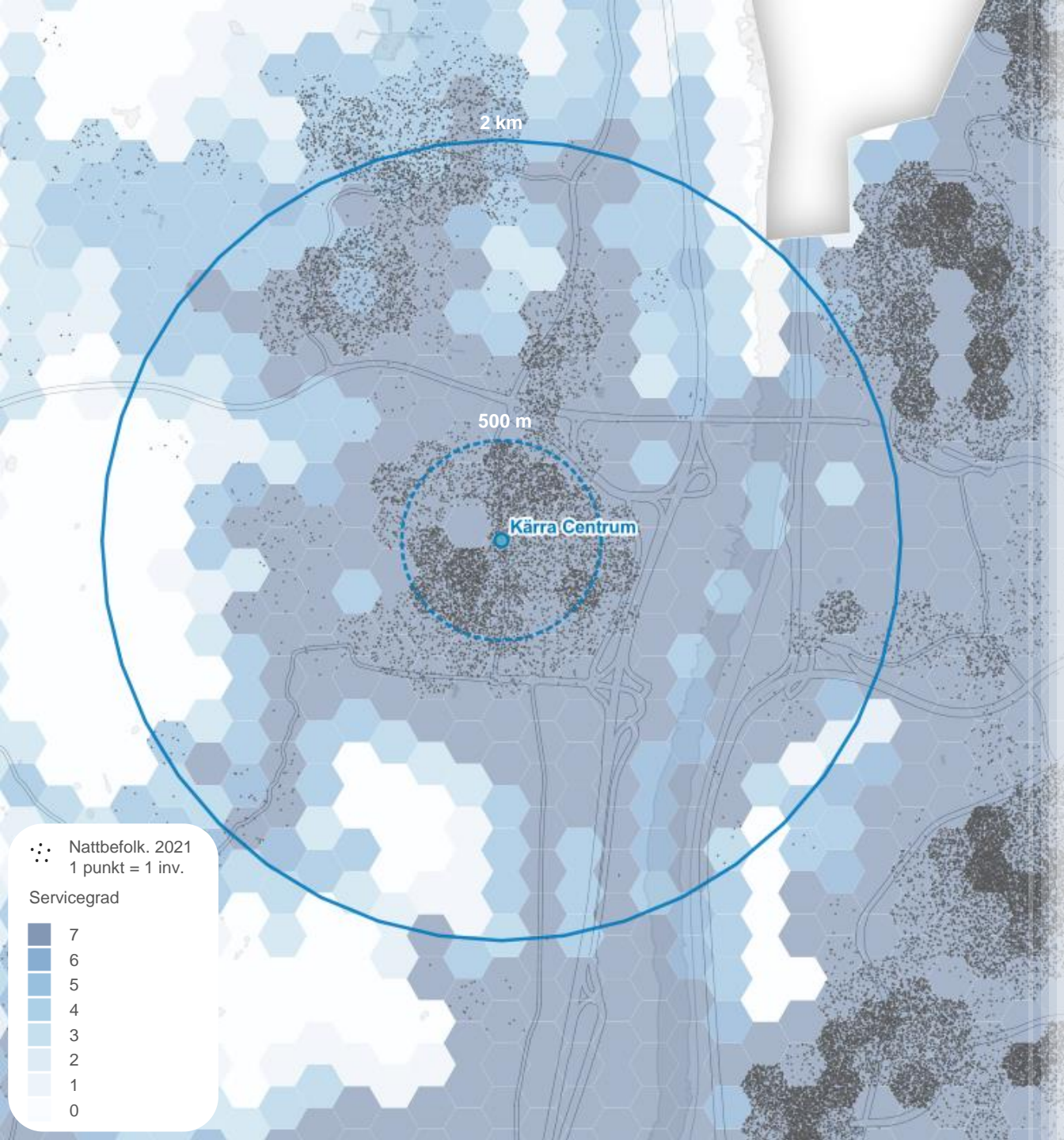
Servicegrad

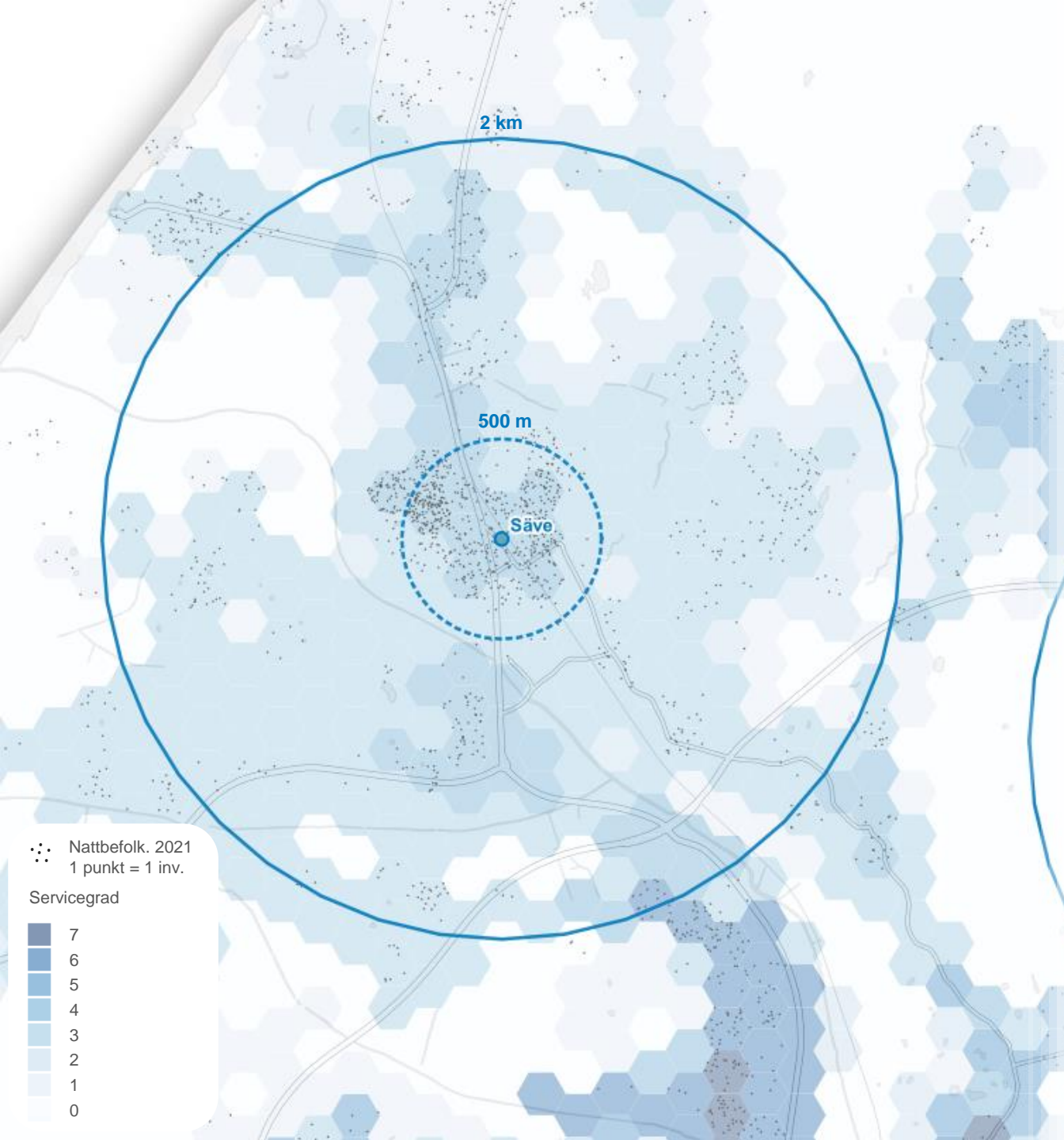
Kärra Centrum

Förskola	100%
Grundskola	100%
Vårdcentral	92%
Livsmedel	100%
Kultur	97%
Motion	100%
Rekreation	100%
Samtliga	91%

Andelen av befolkningen med acceptabel tillgänglighet inom 2 km radie från servicenod

- Servicegraden visar att Kärra Centrum är en utvecklad servicenod.
- En stor andel av befolkningen har en mycket god tillgänglighet till samtliga servicekategorier
- Inom Kärra Centrum finns det goda förutsättningar att klara vardagen med hållbara färdssätt.

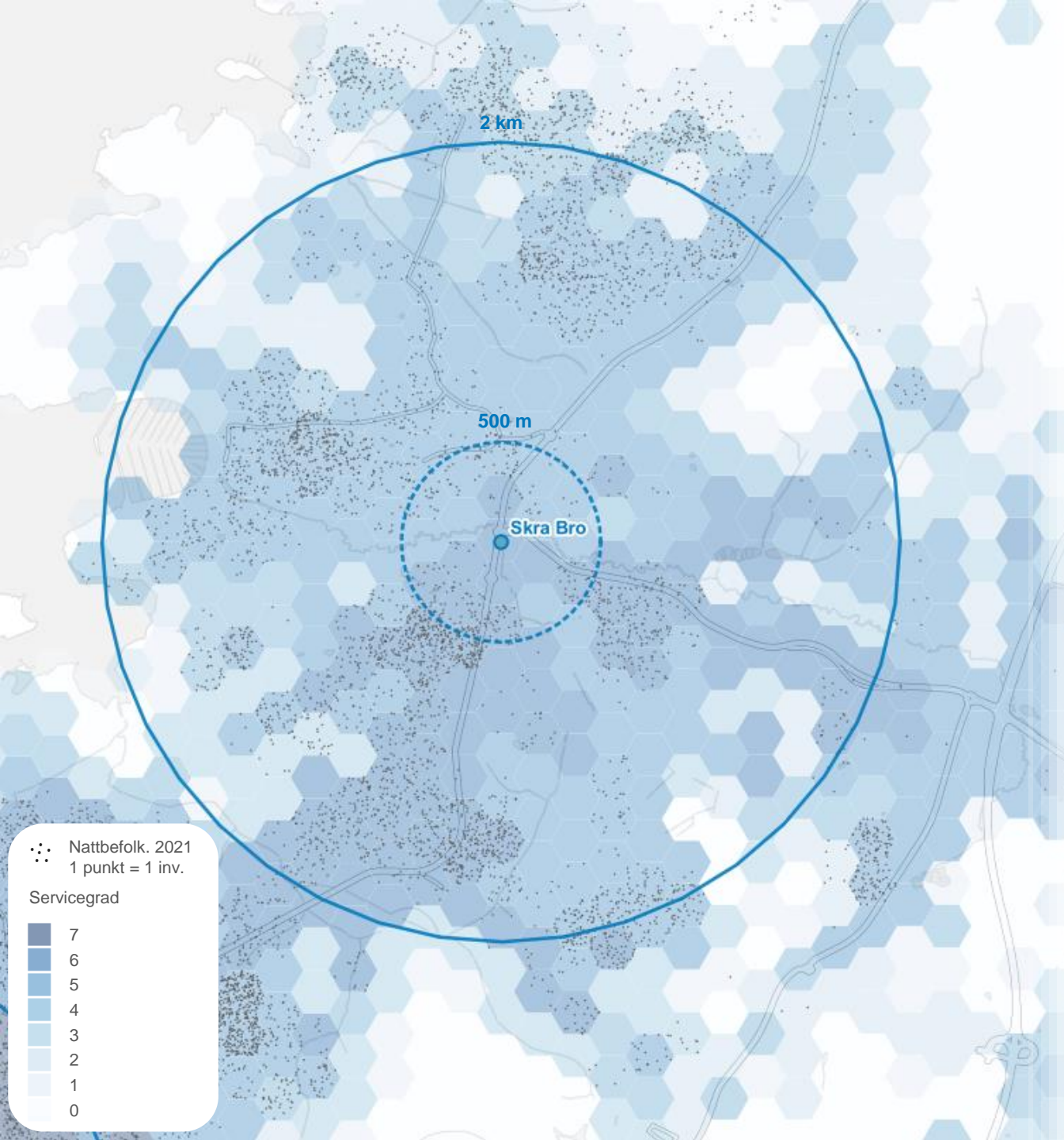

Servicegrad Säve

Förskola	100%
Grundskola	95%
Vårdcentral	0%
Livsmedel	1%
Kultur	1%
Motion	99%
Rekreation	67%
Samtliga	0%

Andelen av befolkningen med acceptabel tillgänglighet inom 2 km radie från servicenod

- Säve uppvisar samma servicegrad som Olofstorp.
- Bra tillgänglighet vad gäller förskola, grundskola och motionsanläggning. Till dessa går det att ta sig med cykel inom en acceptabel tid.
- Kultur, vårdcentral och livsmedelsbutik ligger på ett längre avstånd och kräver många gånger tillgång till bil.

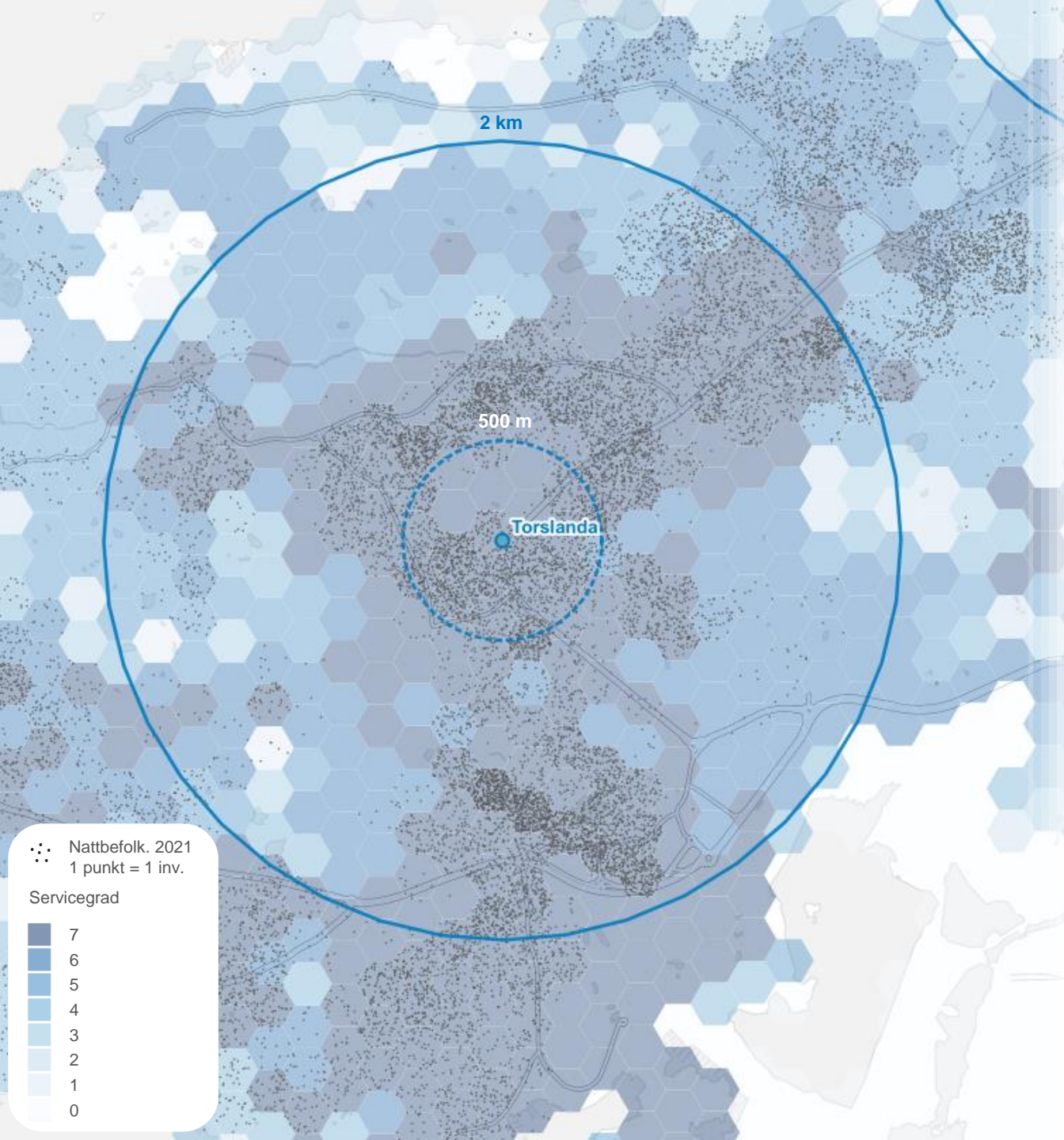
Servicegrad

Skra Bro

Förskola	100%
Grundskola	100%
Vårdcentral	0%
Livsmedel	99%
Kultur	95%
Motion	100%
Rekreation	42%
Samtliga	0%

Andelen av befolkningen med acceptabel tillgänglighet inom 2 km radie från servicenod

- Skra Bro har en mycket hög servicegrad och saknar i princip bara en vårdcentral för att komma upp i samma servicegrad som Kärra C, Torslanda och Nya Hovås.
- Inom Skra Bro finns det goda förutsättningar att klara vardagen med hållbara färdssätt.
- För att nå en vårdcentral behöver man nyttja kollektivtrafiken eller ha tillgång till bil.

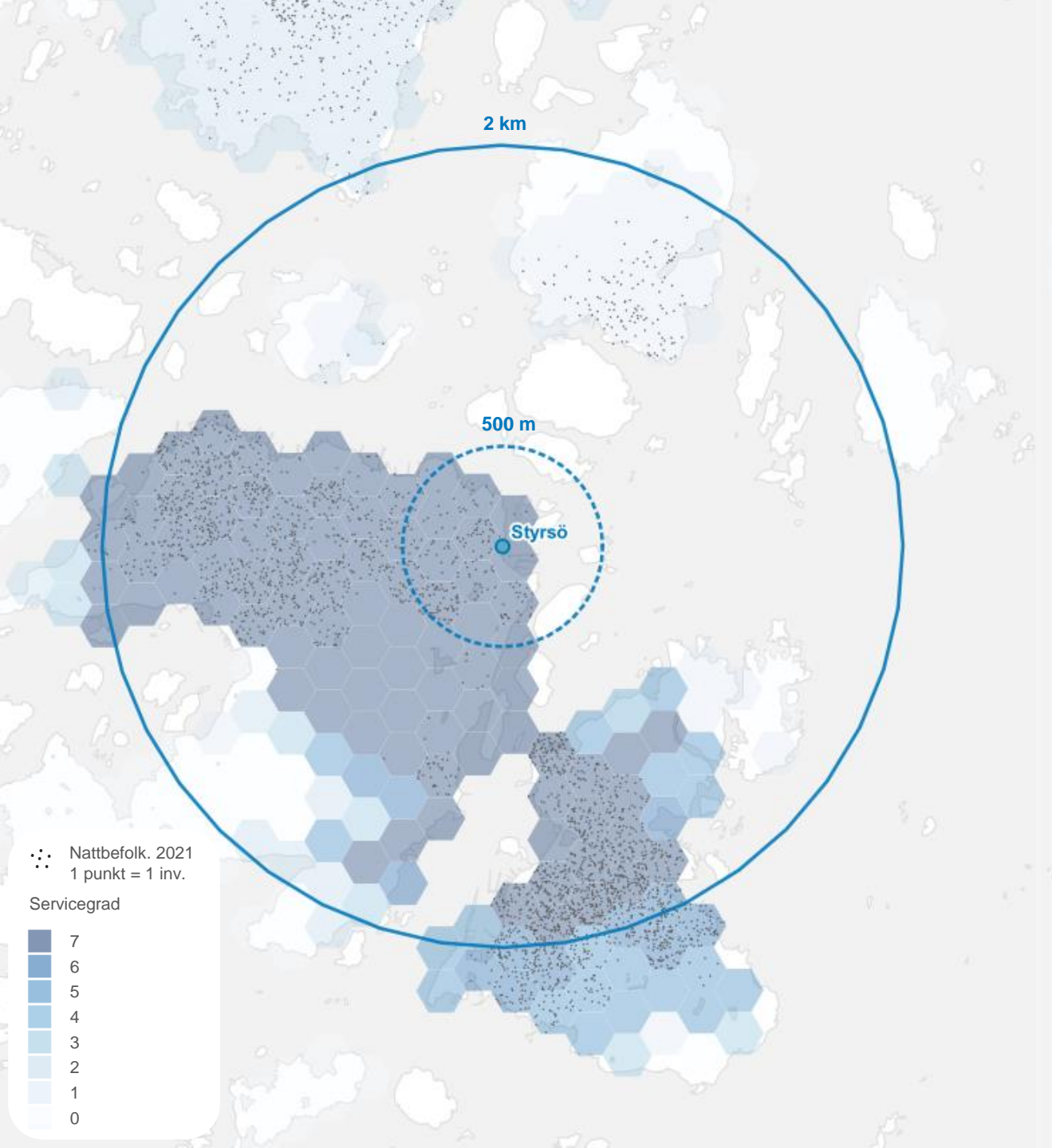
Servicegrad

Torslanda

Förskola	100%
Grundskola	100%
Vårdcentral	94%
Livsmedel	100%
Kultur	96%
Motion	100%
Rekreation	97%
Samtliga	91%

Andelen av befolkningen med acceptabel tillgänglighet inom 2 km radie från servicenod

- Torslanda når en hög servicegrad och är en utvecklad servicenod.
- Inom radien 2 km innefattas även Amhult som också utgör en del av servicenoden Torslanda.
- Inom Torslanda finns det goda förutsättningar att klara vardagen med hållbara färdssätt.

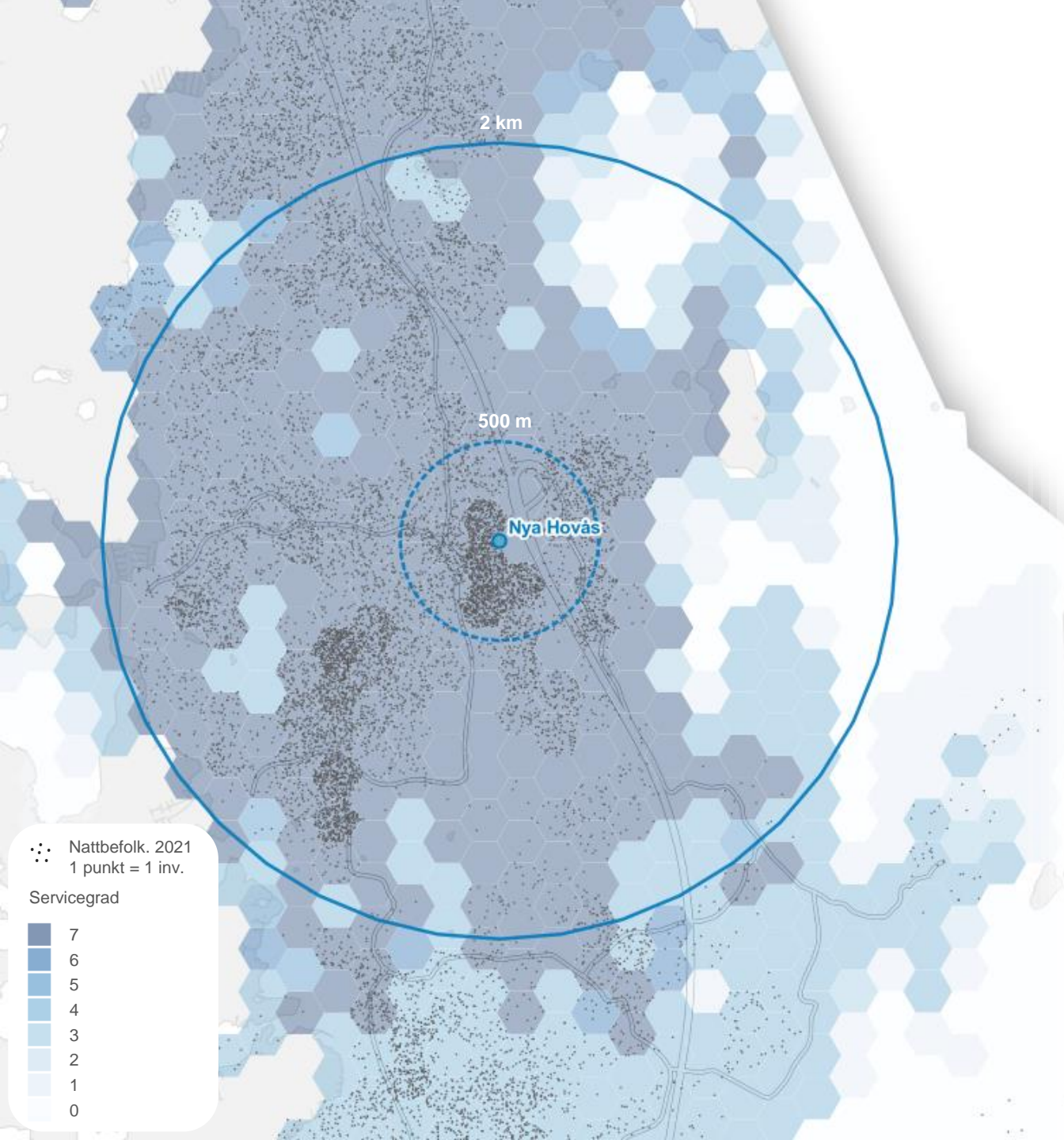
Servicegrad

Styrösö

Förskola	100%
Grundskola	95%
Vårdcentral	95%
Livsmedel	95%
Kultur	95%
Motion	95%
Rekreation	89%
Samtliga	89%

Andelen av befolkningen med acceptabel tillgänglighet inom 2 km radie från servicenod

- Trots en relativt liten befolkning har Styrösö en mycket hög servicegrad. Nästan alla har en acceptabel tillgänglighet till samtliga servicekategorier.
- Förutsättningarna på Styrösö och Donsö är speciella med avseende på läget och de restriktioner för fordon som gäller.
- På Styrösö och Donsö finns det goda förutsättningar att klara vardagen med gång, cykel eller elfordon.

Servicegrad

Nya Hovås

Förskola	100%
Grundskola	100%
Vårdcentral	100%
Livsmedel	100%
Kultur	100%
Motion	100%
Rekreation	100%
Samtliga	100%

Andelen av befolkningen med acceptabel tillgänglighet inom 2 km radie från servicenod

- Nya Hovås har på relativt kort tid utvecklats till en stark servicenod söder om Askim.
- Nya Hovås är den enda servicenoden som har en acceptabel tillgänglighet för samtliga invånare inom 2 km.
- Inom Nya Hovås finns det goda förutsättningar att klara vardagen med hållbara färdssätt.

Sammanfattning servicegrad

- Inom en radie på 2 km från ytterstadens sju servicenoder bor 60 % av hela ytterstadens befolkning
- Av de sju servicenoderna i ytterstaden har fem en mycket hög servicegrad; Nya Hovås, Styrso, Torslanda, Skra Bro och Kärra Centrum, det vill säga en mycket god tillgänglighet till i princip alla servicekategorier. För någon saknas tillgängligheten till vårdcentral. I dessa fem servicenoder bor cirka 53 % av ytterstadens befolkning.
- Två av ytterstadens servicenoder, Olofstorp och Säve, har en låg servicegrad. De har bara god tillgänglighet till förskola, grundskola och motionsanläggning.
- Inom 2 km från mellanstadens sju undersökta servicenoder bor 67 % av hela mellanstadens befolkning.
- Samtliga undersökta servicenoder i mellanstaden har mycket hög servicegrad och en mycket god tillgänglighet till alla servicekategorier.

Slutsatser

- Det är lämpligare att förtäta med bostäder och verksamheter i anslutning till de servicenoder som har en mycket hög servicegrad; Nya Hovås, Torslanda, Skra Bro och Kärra C
- Tillgänglighet med kollektivtrafik till kommunens arbetsplatser från servicenoderna är också av betydelse för lämpligheten att förtäta med bostäder.
- Inom dessa områden är förutsättningarna goda att klara vardagen med hållbara färdssätt
- För de servicenoder som har en låg servicegrad kan en ökad satsning på bostäder leda till ökade transporter med bil om inte servicenoden kompletteras med livsmedelsbutik, vårdcentral och kulturutbud som gör serviceutbudet mer komplett.
- Om bara servicen utökas kan de eventuellt fungera som lokala "hubbar". Till en sådan kan befolkningen inom ett omland välja att åka för att uträtta sina vardagliga ärenden. För att en servicenod ska vara lämplig som "hub" behöver det finnas god kollektivtrafik och ett tillräckligt kundunderlag i sitt närområde. Annars kan det också leda till ökade transporter med bil.

Kontakt

Martin Storm

martin.storm@stadsbyggnad.goteborg.se

Stadsbyggnadsförvaltningen. Göteborgs Stad